

SRDCE JE ŽIVOT

ČASOPIS NADÁCIE DETSKÉHO KARDIOCENTRA

GENERÁLNY
PARTNER
DETSKÉHO
KARDIOCENTRA

Čas pomôcť 2% z daní

1/2025

Ďakujeme za vaše 2%

www.nadaciadkc.sk

DAŤ IBA NESTAČÍ

Dnes rozdáваме srdiečka na sociálnych sieťach bežne. Deti s ochorením srdca by však potrebovali viac.

Venujme svoje **2%** z daní **Nadácii Detského kardiocentra** a zlepšime spolu starostlivosť o deti s chorým srdcom.

nadácia detského kardiocentra

2% z daní

Zlomené srdce vylieči čas

Vrodené srdcové ochorenia detí vylieči iba komplexne vybavené Detské kardiocentrum. Aj vďaka **2% z vašich daní**.

www.nadaciadkc.sk

nadácia detského kardiocentra

Potrebujeme veľa priateľov...

... a 2% z vašich dlaní

www.nadaciadkc.sk

nadácia detského kardiocentra

Čo znamenajú pre nadáciu takto získané financie?

Slovensko-český kongres intenzívnej a urgentnej medicíny a anestéziológie

Kompletná starostlivosť od narodenia po prechod do dospelosti

Podpora v nemocnici, ambulantnej starostlivosti
aj v domácom prostredí

Editoriál

Krásny vianočný čas je za nami. Už sme sa po sviatkoch dostali opäť do pracovného kolotoča, no my v nadácii môžeme skonštatovať, že nový krásny čas je pred nami. Toľko sa toho pre naše deti opäť chystá, že sa už nevieme dočkať. Kampane, súťaže, podujatia, projekty... Toto všetko s láskou, v prospech malých pacientov, v ktorých nebije zdravé srdiečko. A my sme tu už 32-hý rok, aby sme pre ne robili maximum.

Koniec roka bol pre Nadáciu DKC naozaj výživný. Pomáhali sme s organizáciou veľkého slovensko-českého kardiologického kongresu, následne sme uskutočnili krásny večer spojený s uvedením nového kalendára do života a dražbou umeleckých diel. Táto benefičná akcia bola nesmierne úspešná, no z večera do rána sme začali pripravovať ďalšie podujatie, na ktoré sa každý rok veľmi tešíme. Zorganizovali sme Mikuláša pre detičky v Detskom kardiocentre, no po prvýkrát sme si trúfli priniesť aj originálne vianočné trhy priamo do parku pred nemocnicou. Atmosféra bola neskutočná.

Každý nový rok začíname rozhodovaním sa, ako nasmerujeme kampaň na získanie 2% z daní. Bojujeme každý rok statočne, pretože bez týchto financií by sme si len ťažko vedeli predstaviť existenciu našej pomoci. Zároveň, naďalej budeme pracovať na rozbehnutých projektoch, ktorými sú napríklad projekt Adoptuj si postieľku, Edukačný projekt Žijem naplno, či športový klub Srdiečko. No čaká nás aj veľká výzva v podobe uskutočnenia verejnej zbierky po všetkých krajských mestách po Slovensku. Veríme, že tento rok prinesie veľa nových nápadov, veľa ďalších priateľov nadácie a čo najmenej boľavých srdiečok. Prajeme vám príjemné čítanie.

Mgr. art. Jana Juríková
Šéfredaktorka

Obsah

2% z daní: S verejnosťou intenzívne komunikujeme	4 - 5
Slovensko-český kongres intenzívnej a urgentnej medicíny a anestéziológie	6 - 7
Významné ocenenie pani primárky v oblasti rozvoja kardiológie	8
Spoločnosť Kaufland si adoptovala dve postieľky v DKC	9
Benefičná aukcia priniesla vyše 40 tisíc Eur	10 - 11
Predstavenie výtvarných umelcov	12 - 13
Profesorka Maully Shah navštívila Detské kardiocentrum	14 - 16
Vianočné hlasovanie v Alza s výťažkom pre Nadáciu DKC	17
Ročne podáme takmer 900 transfúzií malým pacientom	18 - 19
Adoptuj si postieľku – rozhovor s Miroslavou Fialek	20
Úspešná zbierka na adaptabilné lôžko	21
Šeľest na srdci u detí	22 - 23
Mikuláš a vianočné trhy v Detskom kardiocentre	24 - 27
Ako pomáha koncept Bazálnej stimulácie našim pacientom (1. časť)	28 - 30
Prof. MUDr. Alexander Jurko, DrSc. oslávil jubilejných 90 rokov	32 - 33
Naše deti v projekte Žijem naplno	34 - 35
Ranč na Striebornom jazere: Rozhovor s majiteľom krásneho areálu	36 - 37

S verejnosťou intenzívne komunikujeme

Každý nový rok začína Nadácia Detského kardiocentra rozhodovaním sa, ako nasmeruje kampaň na získanie 2% z daní. Riaditeľka nadácie **Mária Kadlečíková** nám porozprávala, koľko finančných prostriedkov sa ročne podarí získať, aké médiá ku kampani zvolí, aj na čo sú financie z 2% použité.

Opäť tu máme obdobie, kedy aj Nadácia Detského kardiocentra zabojuje o 2% z daní. Čo znamenajú pre nadáciu takto získané financie?

Každý začiatok nového roka znamená pre nadáciu veľkú výzvu. Je ňou rozhodnutie, ako nasmerovať oslovenie verejnosti pri asignácii podielu zaplatenej dane tak, aby sme boli zrozumiteľní a poskytlí čo najviac informácií o problémoch a nevyhnutných potrebách detí s ochorením srdca. Prostredníctvom takto získaných financií môžeme pomáhať modernizovať technické a prístrojové vybavenie nemocnice, poskytnúť možnosť odborného rastu lekárov a sestier a tiež pomáhať zlepšovať našim srdiečkovým pacientom kvalitu života a pomáhať im rásť.

Ako sa rozhodujete, aký spôsob kampane zvolíte?

Po celý rok sa snažíme intenzívne komunikovať s verejnosťou, poskytovať všetky relevantné informácie o aktivitách a efektívnosti projektov, ktoré realizujeme, a tak sa nám darí preniknúť do sveta našich podporovateľov, či potencionálnych darcov. Chceme, aby mala verejnosť čo najpresnejšie informácie o tom, ako s jej peniazmi pracujeme. Z toho potom vychádzame pri rozhodovaní, koho hlavne chceme osloviť a akou formou.

Ako často robíte novú kampaň?

Počas desiatok rokov sme vytvorili niekoľko druhov kampaní, preto máme vďaka tomu v talóne rôzne prezentácie, z ktorých sa nám zatiaľ darí vyberať. Prezentčné materiály, využiteľné aj pre mediálne účely, nie je možné vytvárať pravidelne. Na to nie sú finančné prostriedky. Preto využívame už existujúce materiály s vhodnou kombináciou ich predkladania v éteri.

Pri svojich kampaniach často spolupracujete aj so známymi tvármi. Prečo je to tak?

Mnohé tváre z televíznych obrazoviek sú už dnes našimi priateľmi. Pracujú s nami radi a sú spriaznenými dušami našich malých pacientov, často aj ich rodičov, ale aj personálu kardiocentra. Vedia, ako osloviť tých, ktorých osloviť v kampani potrebujeme. Sme im za túto priazeň nesmierne vďační a úprimne sa z tohto priateľstva tešíme.

Mali ste však už aj kampaň, v ktorej „hrali“ skutoční lekári a skutoční malí pacienti. Aké bolo nakrúcanie?

Bolo to skutočne čarovné, lebo z videí bolo cítiť ten krásny vzťah lekára a malého drobca s chorým srdiečkom, ich vzájomnú empatiu aj blízkosť. Túto

kampaň mám obzvlášť rada a stretneme sa s ňou aj v tomto roku.

Televízia a rádiá sú stále najsilnejším médiom. Využívate ich čo najviac alebo len okrajovo?

Áno, uvedomujeme si to a snažíme sa spolupracovať s konkrétnymi médiami, no nie všetky sú pre nás finančne dostupné. Musíme často od niektorých spoluprác odstúpiť, nakoľko si to nemôžeme dovoliť. Na druhej strane sme však iným médiám vďační za ich ústretovosť a láskavosť.

Vsádzate aj na onlinovú reklamu? Dnes je online svet veľkým ťahákom najmä pre mladých prosperujúcich a aktívnych ľudí.

Online priestor je pre nás najsilnejším partnerom a myslím si, že to mnohí dôležití darcovia aj oceňujú. Počítač máme na stole od rána do večera a všetky správy a informácie hľadáme v ňom. Preto sa aj my snažíme v online priestore zviditeľniť problematiku detskej kardiológie a potrebu pomáhať jej pacientom.

Akú sumu z celkovo získaných finančných prostriedkov Nadácie DKC tvoria 2% z daní?

Je to suma, bez ktorej si nevieme predstaviť existenciu našej pomoci. V posledných rokoch sme získali v priemere 150 000 Eur ročne.

Čo za získané 2% z daní každoročne nadácia zakupuje?

Držíme sa účelu uvedeného v nadačnej listine, čo je aj povinnosťou pri investovaní týchto prostriedkov. To znamená, že sa podieľame na zakupovaní prístrojov v rámci Detského kardiocentra, poskytujeme finančnú podporu odbornému personálu DKC

na vzdelávacie účely, vytvárame priaznivé nemocničné podmienky pre pacientov a ich rodičov. Podpora tiež smeruje aj k pomoci rodinám pacientov pri zaraďovaní detí do života v oblasti vzdelávania, pohybových aktivít a iné.

V dnešnej náročnej dobe nie je jednoduché získať financie. Ako to robíte?

Určite nám pomáha transparentnosť, lebo ak nám nebude verejnosť a partneri dôverovať, lebo nebudú vidieť, že peniaze skutočne investujeme pre choré deti a pomoc nemocnici, tak nám nikto nič nedá. Preto sme sa rozhodli aj pre vydávanie časopisu „Srdce je život“, aby sme mali zdroj informácií pre každého, kto má záujem dozvedieť sa o nás čo najviac a pomáhať nám.

Som vďačná všetkým, ktorí dodnes pomohli akoukoľvek čiastkou našim malým bojovníkom, lebo žijeme dobu, kedy je to stále nevyhnutné.

Jana Juríková

Slovensko-český kongres intenzívnej a urgentnej medicíny a anestéziológie

V dňoch 14. - 16. 11. 2024 sa v Bratislave uskutočnil 17. slovensko-český kongres detskej anestéziológie, intenzívnej a urgentnej medicíny, ktorý organizovalo Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny Detského kardiocentra, NÚSCH, a. s. v spolupráci s Nadáciou Detského kardiocentra.

Spoločné, slovensko-české a česko-slovenské kongresy detskej anestéziológie, intenzívnej a urgentnej medicíny sú tradíciou a predstavujú dlhoročné priateľstvá a profesionálne vzťahy, ktoré pretrvávajú aj napriek rozdeleniu našich krajín. Tentokrát sa na kongrese podieľali ešte ďalšie dve krajiny, Rakúsko a Spojené štáty americké, a to prostredníctvom Satelitného sympózia v detskej urgentnej medicíne. Satelitné sympóziu je jednou zo vzdelávacích platforiem poskytovanej Open Medical Institute, ktorá je súčasťou Americko-rakúskej nadácie – The American-Austrian Foundation. Prednášajúci satelitných sympózií sú renomovaní odborníci zo špičkových amerických nemocníc, na našom sympóziu z Detskej nemocnice vo Filadelfii, s ktorou Detské kardiocentrum takmer 30 rokov úspešne spolupracuje.

Kongres umožnil prediskutovať nové prístupy a trendy v starostlivosti o detského pacienta z pohľadu anestéziológa, pediatra, intenzivistu, lekára urgentnej medicíny, ako aj zdravotných sestier. Významnou témou kongresu bol program transplantácie srdca a s tým súvisiaci program darčovstva orgánov. V predvečer kongresu sa uskutočnili hands-on workshopy na pôde NÚSCH, a.s., ktoré umožnili účastníkom nadobudnúť viaceré praktické zručnosti, hlavne v echokardiografii, ultrazvukovom vyšetrení pľúc, ciev a iných orgánov a v regionálnej anestézii. Zážitkový workshop Zdieľanie nepriaznivých informácií s rodičmi pacientov v intenzívnej starostlivosti otvoril témy, ktoré nie sú bežnou súčasťou štúdia absolventov medicíny. Workshop ošetrovanie cievnych vstupov ocenili hlavne zdravotné sestry.

V období príprav kongresu sme sa tešili vysokému záujmu o účasť na kongrese, a to nielen lekárov a sestier zo Slovenska, ale aj z Českej republiky. V priebehu kongresu a po kongrese nás tešili pozitívne spätné väzby a záujem o spoluprácu. Veríme, že všetko úsilie, ktoré prednášajúci, lektori a organizátori vložili do prípravy tohto odborného podujatia, prispeje k zlepšeniu starostlivosti o detských pacientov na Slovensku, ako aj v Čechách. Zároveň týmto vyjadrujeme poďakovanie za neoceniteľnú pomoc Nadácii Detského kardiocentra.

MUDr. Zuzana Hrubšová, doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD, MUDr. Peter Škrak, PhD., Oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny, Detské kardiocentrum, NÚSCH, a. s.

Návšteva prof. Kevina Osterhoudta a prof. Josepha Zorca z Detskej nemocnice vo Filadelfii v Detskom kardiocentre.

Výmena skúseností medzi odborníkmi z USA, Česka a Slovenska.

Workshop Zdieľanie nepriaznivých informácií pod vedením MUDr. Jany Budáčovej, PhD. a PaedDr. Moniky Stupkovej.

Doc. Kováčiková uvádza kongres s mottom "Connections - Spájanie". Spojili sa 4 krajiny, viaceré odbory, princípy detskej a dospeljej medicíny, neinvazívne a vysoko invazívne spôsoby liečby a ešte mnoho viac.

Doc. MUDr. Eva Pokorná, CSc., transplantačná koordinátorka Transplantcentra IKEM, v rámci bloku o transplantáciách srdca a darčovstve orgánov.

Profesori Kevin Osterhoudt a Joseph Zorc, vzácní hostia z Detskej nemocnice vo Filadelfii (v strede) počas prehliadky Bratislavy.

Významné ocenenie pani primárky v oblasti rozvoja kardiológie

V dňoch 7. a 8. novembra sa konal v Bratislave tradičný, tento rok XXIX. Memoriál profesorky Jakubcovej, ktorý prináša najnovšie poznatky v oblasti detskej kardiológie, kardiointenzívnej medicíny a kardiochirurgie. Na tomto významnom, celoslovenskom podujatí s medzinárodnou účasťou, bola odovzdaná Medaila Slovenskej kardiologickej spoločnosti v oblasti rozvoja kardiológie docentke MUDr. Ľubici Kováčikovej, PhD, primárke Oddelenia anesteziológie a intenzívnej medicíny Detského kardiocentra, NÚSCH, a. s.

Doc. Kováčiková je jednou z vedúcich osobností detskej kardiológie a detskej intenzívnej medicíny na Slovensku. Iniciovala zavedenie najnovších postupov v intenzívnej starostlivosti o deti s ochoreniami srdca, hlavne v liečbe pooperačných porúch rytmu srdca, liečbe pľúcnej hypertenzie a v starostlivosti o novorodencov s kritickou vrodenuou chybou srdca. Doc. Kováčiková sa venuje klinickému výskumu, výsledky ktorého boli publikované a citované v zahraničných odborných časopisoch, učebniciach a zahrnuté v medzinárodných odporú-

čaniach. Iniciovala a rozvíjala program psychologickú starostlivosti o deti a ich rodičov počas hospitalizácie, spolupodielala sa na programe sledovania a podpory neuropsychického vývoja detí s vrodenými ochoreniami srdca. Doc. Kováčiková podporuje implementáciu nových konceptov v ošetrovateľskej starostlivosti a zaviedla koncept Bazálnej stimulácie® v Detskom kardiocentre. Tiež implementovala postupy paliatívnej starostlivosti o deti zomierajúce na oddeleniach intenzívnej starostlivosti.

Doc. Kováčiková zaviedla ako prvá na Slovensku tréning riešenia kritických situácií v detskej intenzívnej starostlivosti a detskej kardiológii pomocou elektronických simulácií a je iniciátorkou a koordinátorkou projektu spolupráce s Detskou nemocnicou vo Filadelfii, USA. K súčasným výzvam doc. Kováčikovej patrí rozvoj integratívnej medicíny, využitie virtuálnej reality a zlepšovanie kvality starostlivosti o deti s ochoreniami srdca nielen v nemocničnom prostredí, ale aj po prepustení z nemocnice.

J. J.

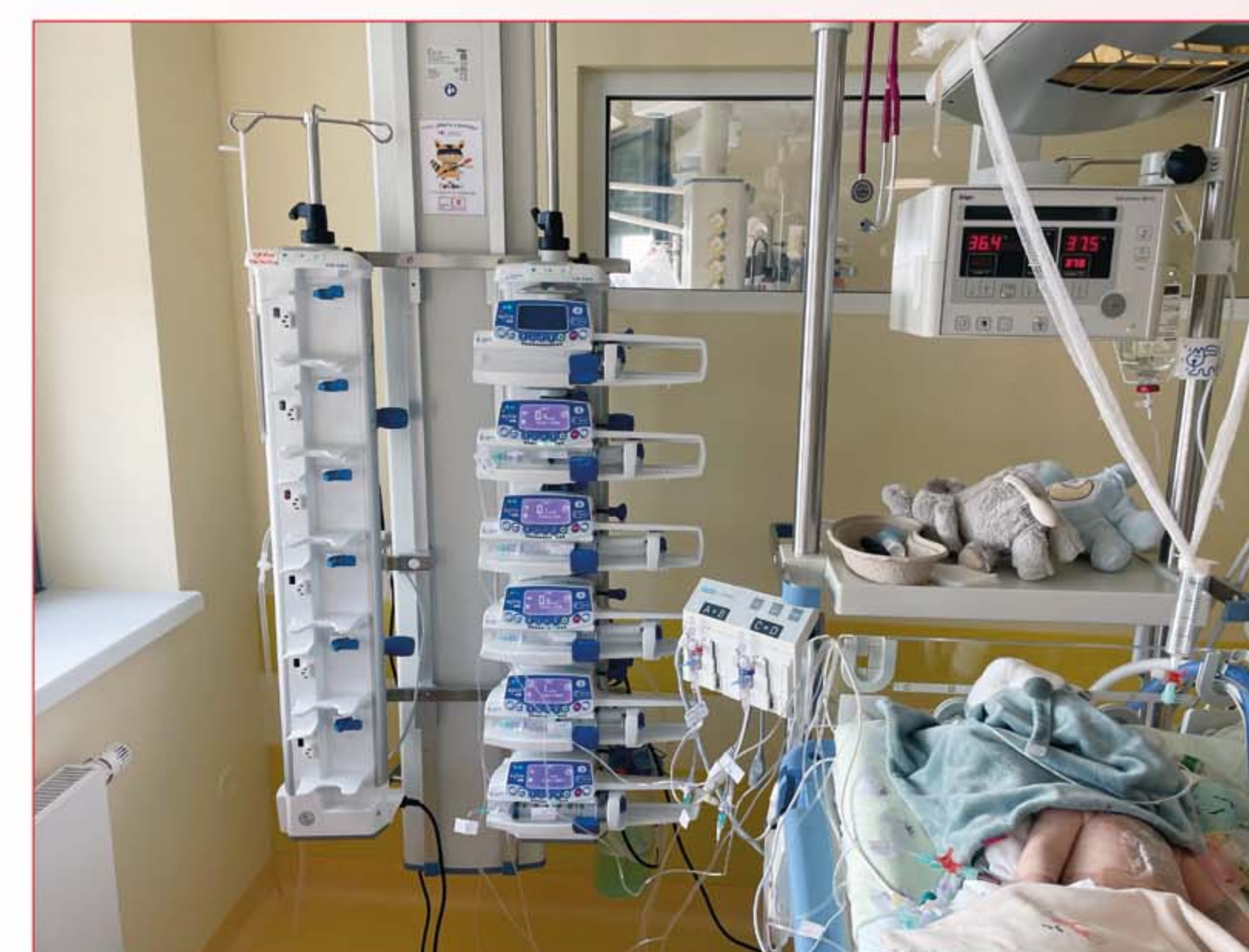

Spoločnosť KAUFLAND si adoptovala 2 postiel'ky na celý rok

Veľmi pekne ďakujeme spoločnosti Kaufland Slovenská republika v.o.s. a jej zamestnancom za významnú podporu. Počas vianočného obdobia spoločnosť dala zamestnancom priestor na dobré skutky. Výťažok z dobrovoľných príspevkov zamestnancov spoločnosti Kaufland viac ako zdvojnásobila a venovala ich Nadácii Detského kardiocentra pre účely projektu „Adoptuj si postieľku“. Štedrý výťažok v sume 7200 Eur použije nadácia na „adopciu“ dvoch postieľok na celý rok 2025, a to na Oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny v Detskom kardiocentre.

Nie je to prvýkrát, čo nás spoločnosť Kaufland podporila a my sme za to veľmi vďační. Už viackrát nám darovali poukážky na nákup hračiek a sladkostí na Mikuláša pre deti v nemocnici a tiež nám venovali krásnu cenu do súťaže pri príležitosti Svetového dňa srdca. Veľmi si toto partnerstvo vážime a ďakujeme zo srdca.

J. J.

Rozhodujú
činy.

Kaufland

Projekt „Adoptuj si postieľku“

nadácia
detského kardiocentra

Kuniboo®

Táto postieľku podporuje

Rozhodujú
činy.

Kaufland

Benefičná aukcia priniesla vyše 40 tisíc Eur

Už 11. ročník podujatia Kalendár 2025 „Cez umenie k detskému srdcu“ bol opäť výnimočný. Benefičné večery Nadácie Detského kardiocentra majú vždy svoje jedinečné čaro. Sú súhrou priateľstva, spolupatričnosti, srdečnosti a najmä plné pomoci.

Tento novembrový večer bol o stretnutí spriaznených duší, ktoré mali rovnaký cieľ. Tým bolo podporiť malých pacientov s ochorením srdiečka. Boli to výtvarní umelci, ktorí darovali svoje cenné diela bez nároku na odmenu, ale aj podporovatelia, ktorí prišli dražiť tieto krásne umelecké výtvyry za účelom získať čo najviac financií na podporu Detského kardiocentra. Cieľ bol splnený, pretože vydražená suma sa vyšplhala na krásnych 40.200 Eur.

Moderátorkou večera bola už tradične naša Andrea Pálffy Belányiová, ktorá je nám verná už veľa rokov. Na pódiu najprv privítala riaditeľku Nadácie Detského kardiocentra Máriu Kadlečikovou, ktorá prizvala aj vzácneho hosťa, patrónku nadácie profesorku Ivetu Radičovú.

„Všetci sa snažíme pomáhať našim malým pacientom už desiatky rokov. Nadácia má za sebou veľmi dlhú a úspešnú cestu. Jedným z projektov, ktorý nám k tomuto úspechu pomáha, je aj projekt Kalendár – „Cez umenie k detskému srdcu“. Za 11 rokov nám priniesol veľa podpory. Aj dnes sme tu práve preto, aby sme podporili naše deti, našich lekárov, sestry, ktoré sa s láskou starajú o srdiečka našich detí, aby neboli až také boľavé. Ďakujem všetkým, ktorí prišli a obrovská vďaka patrí umelcom, ktorí venovali svoje diela do dražby,“ povedala riaditeľka nadácie Mária Kadlečiková.

Nasledovalo skvelé hudobné číslo od mladej talentovanej speváčky Anabely Mollovej, ktorú doprevádzal gitarista a spevák Markus Daniel. Na rad prišlo predstavenie tých najdôležitejších, láskavých umelcov, ktorí darovanými dielami nešetrili. Boli to Ján Ťapák, July Haluzová, Stanislav Kiča, Ivett Axamitová, Pavol Hammel, Veronika

Krst kalendára pre rok 2025.

Rusňáková, Martin Dzurek, Stano Bubán, Ašot Haas, Arpád Pál, Jana Galaxia Brisudová a Gordana Glass.

Keď sme sa dozvedeli o každom diele zaujímavé informácie, moderátorka večera pozvala na pódium fotografku kalendára Janu Keketi, profesorku Ivetu Radičovú, prítomné deti z kalendára a všetci spolu slávnostne uviedli nový kalendár pre rok 2025 do života. Janka prezradila, ako sa jej pracovalo na tohtoročnom kalendári. „Bol to v poradi už jedenásty kalendár pre Nadáciu Detského kardiocentra, čiže po nazbieraných skúsenostiach, ako s deťmi pracovať v uplynulých rokoch, sa mi fotilo veľmi príjemne a skoro bez zádrhelov. Nafotili sme to za jeden víkend, čo obnášalo veľa plánovania a koordinácie, ale všetko sme spolu s Erikou Grossertovou z nadácie a s mojou dvornou stylistkou Adelkou zvládli. Z osobností nás účasťou ich detičiek v kalendári podporili Zlatka Puškárová so synom Adamkom, René Štúr a jeho Amelie a Marek Fašiang s malou Olíviou aj Lenka Šóošová so synom Ronom. Pracovalo sa mi s nimi perfektne, všetky deti tento rok

Fotografka a tvorkyňa kalendára Jana Keketi.

spolupracovali na jednotku, až na posledné 2 detičky, ktoré zo začiatku nemali na foteenie náladu, ale vďaka ich babine a mamine sme to super zvládli. Verím, že kalendár opäť pomôže tým, ktorí to potrebujú,“ povedala tvorkyňa krásneho kalendára Jana Keketi.

Po ďalšom skvelom hudobnom čísle nasledovala aukcia umeleckých diel, na ktorú všetci netrepežlivo čakali, plní očakávaní, aká suma sa podarí vydražiť. Dražitelia boli veľmi štedrý. Svedčí o tom aj krásna suma viac ako 40 tisíc Eur.

Jana Juríková
Nadácia Detského kardiocentra

Vydražená suma.

Patrónka nadácie prof. Iveta Radičová.

Aukcia umeleckých diel.

(zľava) doc. Kováčiková - primárka OAIM DKC, riaditeľka nadácie Mária Kadlečiková, moderátorka Andrea Belányiová.

Anabela Mollová a Markus Daniel, hubobný hosť večera.

Marek Fašiang s dcérkou Olíviou.

Dcérka René Štúra.

Ďakujeme výtvarným umelcom

Meno autora: **Ján Ľapák**
 Názov diela: **Triáda**
 Zhotovenie diela: 2021
 Materiál, technika: bronz
 Rozmery: 37 x 15 cm

Meno autora: **July Haluzová**
 Názov diela: **Pred búrkou II.**
 Zhotovenie diela: 2024
 Materiál, technika: akryl na plátne
 Rozmery: 80 x 65 cm

Meno autora: **Stanislav Kiča**
 Názov diela: **Malý Princ**
 Zhotovenie diela: 2024
 Materiál, technika: alpaka, žula
 Rozmery: 23 x 15 cm

Meno autora: **Ivett Axamitová**
 Názov diela: **Imaginácia**
 Zhotovenie diela: 2022
 Materiál, technika: glazovaná keramika (kamenina),
 preparát drahého kovu (14 karátové zlato)
 Rozmery: 35 x 37 cm

Meno autora: **Pavol Hammel**
 Názov diela: **Delfínik**
 Zhotovenie diela: 2020
 Materiál, technika: olej na plátne
 Rozmery: 18 x 25 cm

Meno autora: **Veronika Rusňáková**
 Názov diela: **Srdce na dlani**
 Zhotovenie diela: 2024
 Materiál, technika: umelecké dielo zo spekaného
 skla vytvorené technológiou Fusing
 Rozmery: 50 x 25 cm

za venovanie diel do aukcie

Meno autora: **Martin Dzurek**
 Názov diela: **Spolu**
 Zhotovenie diela: 2024
 Materiál, technika: bronz
 Rozmery: 12 x 8 cm

Meno autora: **Stano Bubán**
 Názov diela: **Býk**
 Zhotovenie diela: 2021
 Materiál, technika: akryl, olej
 Rozmery: 60 x 80 cm

Meno autora: **Ašot Haas**
 Názov diela: **HEart**
 Zhotovenie diela: 2023
 Materiál, technika: optické plexisklo, nerez,
 ložiská, pokovované
 Rozmery: 43 x 30 cm

Meno autora: **Arpád Pál**
 Názov diela: **Skrytý svet**
 Zhotovenie diela: 2024
 Materiál, technika: orech, zlato, striebro, olej
 Rozmery: 40 x 70 cm

Meno autora: **Jana Galaxia Brisudová**
 Názov diela: **Kohútik Jarabý**
 Zhotovenie diela: 2024
 Materiál, technika: bronz, mramor
 Rozmery: 31 x 10 cm

Meno autora: **Gordana Glass**
 Názov diela: **Kráľovná Mora**
 Zhotovenie diela: 2024
 Materiál, technika: Kristáľové sklo maľované
 ružovým zlatom a Platinou
 Rozmery: 50,7 x 37,7 cm

Profesorka Maully Shah v Detskom kardiocentre, NÚSCH, a. s.

V dňoch 15. - 30. 10. 2024 bola na expertnom pobyte v Detskom kardiocentre (DKC) prof. Dr. Maully Shah, medicínska riaditeľka arytmiologického programu Detského kardiocentra Detskej nemocnice vo Philadelphii (Children's hospital of Philadelphia – CHOP). Arytmológia (v anglickom svete nazývaná tiež srdcová elektrofyziológia) je oblasť zaoberajúca sa diagnostikou a liečbou porúch elektrickej činnosti srdca, ktoré sa prejavujú najmä poruchami rytmu – arytmiami. Tieto môžu ohrozovať nielen zdravie, ale aj život pacienta.

Spolupráca Detského kardiocentra (DKC) s detskými kardiologickými pracoviskami v USA prebieha už tri desaťročia. Začala sa v 90-tych rokoch krátko po „nežnej revolúcii“ prostredníctvom projektu „Hope“ pod správou Americkej agentúry pre medzinárodný rozvoj (USAID). Touto formou získalo DKC Bratislava nielen finančnú podporu, ale aj výmenné pobyty špecialistov z DKC Boston, neskôr Philadelphia, a DKC Bratislava. DKC CHOP patrí medzi najprestížnejšie svetové detské kardiocentra a od r. 2013 pokračuje naša spolupráca aj formou videokonferencií a online sympózií.

Ako primárka Oddelenia arytmií a kardiostimulácie DKC (DOAKS) v Bratislave je mojou trvalou snahou zlepšovať starostlivosť o deti s poruchami rytmu. S týmto cieľom som iniciovala projekt dvojtyždňového expertného pobytu prof. Maully Shah, celosvetovo uznávanej špecialistky v oblasti detskej kardiológie a elektrofyziológie v Bratislave, ktorým sa rozšírila naša spolupráca s DKC CHOP aj na túto špecializáciu. Projekt bol schválený a financovaný z veľkej časti Fulbrightovou nadáciou.

Fulbrightov program je jeden z najväčších a najprestížnejších medzinárodných vzdelávacích výmenných programov na svete s viac ako polsto-ročnou tradíciou. Pod vedením vlády USA, v partnerstve s vyše 160 krajinami sveta, ponúka programy pre zariadených a kvalifikovaných študentov, vedcov, umelcov, učiteľov a odborníkov z akejkoľvek profesijnej oblasti.

Prof. Maully Shah je špecializovaná v niekoľkých oblastiach - v pediatrickej kardiológii, vo vrodených

Prof. Maully Shah na prehliadke Bratislavy.

chybách srdca v dospelosti a v arytmiológii vrátane implantácie elektronických implantovateľných zariadení. Je profesorkou na prestížnej Perelman School of Medicine Pensylvánskej university. Okrem iných záujmov je medicínskou riaditeľkou programu “Rozmanitosti a rovnocennosti” (Diversity and Equity). Je autorkou mnohých odborných publikácií a odporúčaní. Za svoju prácu a publikácie získala mnohé ocenenia, je členkou viacerých odborných spoločností a redakčných rád špičkových svetových vedeckých odborných časopisov (napr. Journal of American College of Cardiology). V rokoch 2019-2020 bola zvolená a pracovala ako riaditeľka americkej odbornej spoločnosti pre pediatrickú elektrofyziológiu a vrodené chyby srdca (PACES).

Hoci má za sebou po absolvovaní štúdia medicíny v Indii brilantnú 30 ročnú klinickú i vedeckú kariéru na popredných amerických univerzitných pracoviskách, vyžaruje z nej neuveriteľná skromnosť a pokora. Berie svoju prácu ako poslanie a hovorí, že je pre ňu pozhnaním pracovať v oblasti, ktorá je skutočnou službou ľuďom. Cieľom jej príchodu na Slovensko bolo pomôcť zlepšiť liečbu a život aj slovenským detským pacientom a veľmi rada naše pozvanie prijala. Súčasne ale hovorí, že prišla najmä radiť a učiť, no sama odchádza s mnohými novými odbornými poznatkami.

S Prof. Shah sme pracovali spoločne na elektrofyziologickej sále pri intervenčnej liečbe – katérovej

ablácii porúch rytmu u detí, ale aj na sálach dospelého pracoviska pri abláciách dospelých pacientov s vrodenými chybami srdca a poruchami rytmu. Na oddelení pre dospelých sa zúčastnila aj výkonov, ktoré sa na ich pediatrickom pracovisku doposiaľ nerealizovali a túto skúsenosť veľmi ocenila. Naša existujúca spolupráca detských arytmológov s arytmológmi dospelého pracoviska pod vedením profesora Hatalu na ňu urobila mimoriadny dojem, rovnako ako komplexná práca sestier DOAKS a vybudovanie programu katérových ablácií a celkovo pediatrickej elektrofyziológie na Slovensku.

Katérová ablácia detského pacienta v spolupráci s prof. Maully Shah a prof. László Környeiom z DKC Budapešť.

Kardioneuroablácia na pracovisku pre dospelých s prof. R. Hatalom, MUDr. P. Hlivákom a prof. D. Wichterem z IKEMu (Inštitút klinickej a experimentálnej medicíny) Praha.

Kolektív detského arytmiologického oddelenia.

Popri intenzívnom intervenčnom programe boli súčasťou jej pobytu aj vzdelávacie aktivity vo forme prednášok pre všetkých lekárov NÚSCH, inžinierov a technikov v oblasti elektrofyziológie, lekárov DKC či študentov medicíny na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského. Prof. Shah sa venovala vysoko špecializovaným témam ako inovatívne intervenčné technológie, všeobecným témam ako sú arytmie či elektrokardiografia a témam, s ktorými sa často stretávajú kardiológovia na ambulanciách a u detí s vrodenými chybami srdca.

Ďalšou časťou pobytu boli konzultácie komplexných pacientov, ako aj priame rozhovory s pacientmi a ich rodičmi počas hospitalizácie či na ambulancii, ktoré si rodičia a pacienti veľmi cenili. Pre mladých lekárov v príprave na kardiologickú špecializáciu sme pripravili 2 diely podcastov v rámci programu „KardioMD“. Reportáž o pobyte prof. Shah v DKC BA bola odvysielaná na TV JOJ.

NOVINY TV JOJ
26.10.2024
19:30

prof. Maully SHAH
svetová odborníčka
z Philadelphie

@tvjojnewsroom_zakulisie

@tvjoj

@joj24_official

Upútavka na vysielanie TV JOJ.

Nahrávanie 2 dielov podcastov v rámci programu KardioMD.

Popri intenzívnom odbornom programe sme ukázali prof. Shah jedinečnosť Slovenska v oblasti kultúry (koncert Slovenskej filharmónie a návšteva Bratislavských jazzových dní) a histórie (odborne komentované prehliadky Bratislavy, Trenčína, Trenčianskeho hradu a hradu Beckova). Prof. Shah zažila nezabudnuteľný turistický víkend vo Vysokých Tatrách a ochutnala skutočne výnimočnú slovenskú gastronómiu. Spoločné večere v kruhu kolegov a priateľov boli veľmi príjemným sprestrením pobytu a obohatením profesionálneho programu o spoznávanie a zblížovanie našich kultúr. Prispela k tomu aj návšteva nášho maďarského kolegu pediatrického arytmológa prof. Lászlo Kömnye, ktorý pricestoval z Budapešti, aby sa s nami zúčastnil dvoch ablácií.

Bratislavské jazzové dni s prim. MUDr. Ľubicou Kováčikovou.

Koncert Slovenskej filharmónie v tíme arytmológov s prim. MUDr. M. Záhorcom.

Vysoké Tatry, Lomnické sedlo.

Typická slovenská "husacina" v Slovenskom Grobe.

Ako profesorka Shah konštatovala, intenzívny kvalitný odborný program na operačných sálach a v posluchárňach očakávala, no spoločenský a kultúrny program vo výnimočne priateľskej atmosfére bol pre ňu dych vyrážajúci a prežívala ho s nadšením. Svoje ocenenie a vďaku vyjadrila aj týmito slovami: „Je pre mňa cťou byť na Slovensku. Máte krásnu krajinu a spoznala som krásnych ľudí. Srdečne ďakujem za najúžasnejší slovenský zážitok. Nevedela som si ani predstaviť, čo všetko je možné v takom krátkom čase vidieť a veľká vďaka za to, že som mohla zažiť to najlepšie zo Slovenska!“

Medicínsky rozmer návštevy profesorky Maully Shah má pre slovenskú odbornú komunitu neoceniteľný význam. Súčasne je však ukázkou sily akademického a kultúrneho ducha a transatlantického porozumenia – dnes, žiaľ, tak často spochybňovaného. Verím, že táto návšteva bola motivujúca a obohacujúca medicínsky i ľudsky a že predstavuje ďalšiu úspešnú etapu rozvoja americko-slovenskej spolupráce pre benefit slovenských pacientov a snád' prispela aj k posilneniu viditeľnosti DKC a NÚSCH, a. s., v medzinárodnej odbornej komunite.

MUDr. Viera Illíková, PhD.
Primárka Oddelenia arytmií
a kardiostimulácie DKC, NÚSCH, a. s.

Vianočné hlasovanie v ALZA s výťažkom pre nadáciu

Spoločnosť ALZA uskutočnila v rámci najkrajších sviatkov v roku vianočné hlasovanie svojich zamestnancov o podpore vybraných neziskových organizácií. Do hlasovania bola zaradená aj Nadácia Detského kardiocentra, za čo sme veľmi vďační.

Podľa počtu získaných hlasov nám spoločnosť ALZA venovala štedrý finančný dar v úctyhodnej výške 11.588 Eur. Máme z toho nesmiernu radosť, pretože peniažky môžeme použiť pre potreby našich malých pacientov z Detského kardiocentra.

Nie je to po prvýkrát, čo spoločnosť ALZA ukázala svoje veľké srdce. Už v septembri nám do súťaže v rámci Svetového dňa srdca venovala milých „alzáčikov“, ktorí potešili 5 víťazov súťaže. Veľmi si vážime vašu podporu a zo srdca ďakujeme.

J. J.

a **alza.cz**

Ročne podáme takmer 900 transfúzií malým pacientom

Prečo je darovanie krvi dôležité a ako môžete pomôcť?

Čo je vlastne krv?

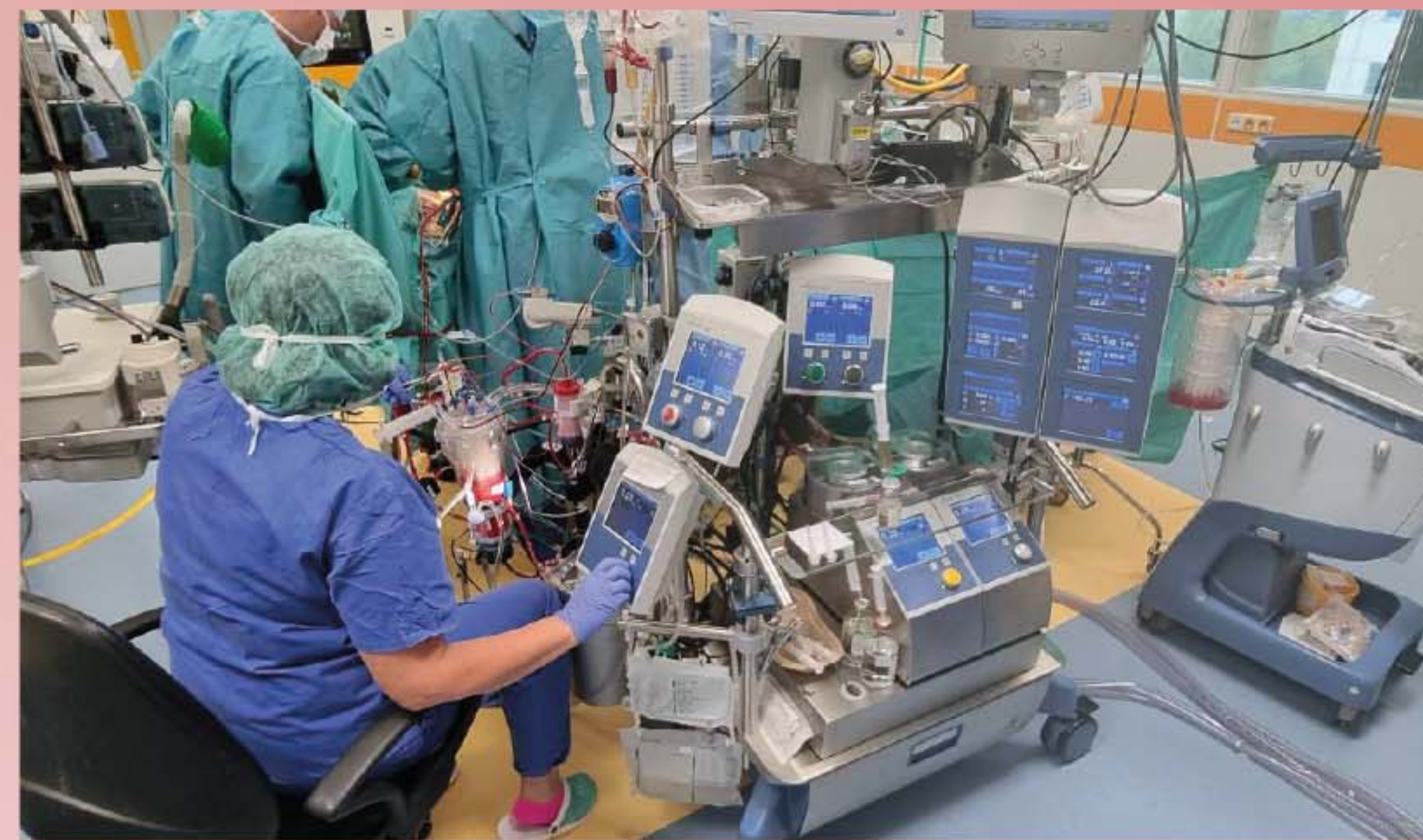
Krv je jedinečná, ničím nenahraditeľná tekutina, dôležitá pre normálne fungovanie nášho tela. Skladá sa z tekutej časti - krvnej plazmy a krvných elementov (buniek) – červených a bielych krviniek a krvných doštičiek. Hlavné funkcie krvi sú transport kyslíka, živín, hormónov a enzýmov do všetkých telesných tkanív, odvádzanie kysličníka uhličitého z tkanív do pľúc, odvádzanie odpadových produktov do obličiek a pečene, významne sa podieľa na imunite organizmu, teda ochrane pred infekciami, udržiava telesnú teplotu, zúčastňuje sa na zastavovaní krvácania. Tieto funkcie a vlastnosti robia z krvi nenahraditeľnú súčasť organizmu, tú najvzácnejšiu tekutinu, bez ktorej by život nebol možný.

Čo je to transfúzia, aké sú dôvody podania v DKC?

Transfúziou sa vo všeobecnosti rozumie podanie niektorej zložky krvi od darcu pacientovi priamo do žily. Najčastejšie sa používa transfúzia červených krviniek, krvnej plazmy, alebo krvných doštičiek. Počas operácie srdca, ale aj pri iných ťažkých ochoreniach srdiečka, je detský organizmus vystavený vysokým nárokom, ktoré by bez podania transfúzie krvných derivátov nebolo možné zvládnuť. Najčastejšie dôvody, prečo sa rozhodujeme pre transfúziu:

- Operácie srdca u detí sa robia s použitím mimotelového obehu, čo je zariadenie, ktoré počas operácie nahrádza funkciu srdca a pľúc, a kým je pacient napojený na mimotelový obeh, chirurg môže so srdiečkom pracovať. Ak by malý pacient nedostal počas takejto operácie transfúziu červených krviniek, jeho krv by sa veľmi zriedila, a tá by potom nemohla plniť jednu zo svojich funkcií, čo je dostatočná dodávka kyslíka do tkanív.

To by mohlo viesť k porušeniu funkcie jednotlivých orgánov, ako sú pečeň, obličky, črevo, ale predovšetkým mozog, s následným trvalým

poškodením tkanív a orgánov pacienta. Možnosť použitia mimotelového obehu u detí, a teda aj možnosť operácie srdca, je priamo závislá na dostupnosti krvi a krvných derivátov.

- Počas operácie srdiečka často dochádza ku krvným stratám a poruche zrážania krvi, a to je ďalší dôvod doplnenia červených krviniek, ale aj krvnej plazmy a krvných doštičiek, ktoré sa podieľajú na zastavení krvácania.
- Pacienti s ochorením srdca sú často v takzvanom kritickom stave, keď v dôsledku oslabenia srdca (na základe samotného ochorenia srdiečka alebo celkovo zlého stavu) sú tkanivá a orgány ohrozené nedostatočným okysličením. Tu sa snažíme pomôcť tým, že transfúziou zlepšime krvný obraz pacienta, zvýšime počet červených krviniek v krvi a do tkanív je potom privádzané väčšie množstvo kyslíka. Dostatočná dodávka kyslíka je dôležitá pre zotavenie organizmu po operácii a závažnom ochorení.
- U pacientov v takzvanom kritickom stave (či už v súvislosti s operáciou srdca, alebo v súvislosti so samotným ochorením) dochádza často k potrebe transfúzie, a to najčastejšie z dôvodu pokračujúcich krvných strát, z dôvodu potreby množstva odberov krvi na vyšetrenia, ale aj útlmu tvorby a dopĺňania krvných derivátov a plazmy samotným organizmom.

Z týchto dôvodov liečba ochorenia srdiečka u detských pacientov bez použitia krvi a krvných derivátov nie je možná. **Minulý rok bolo pacientom Detského kardiocentra podaných takmer**

900 transfúzií. Z toho je jasné, že transfúzia jednej alebo viacerých zložiek krvi je v DKC každodennou záležitosťou a je neodmysliteľnou súčasťou liečby detských pacientov s ochorením srdca.

Aké sú riziká transfúzie?

Transfúzia krvi a krvných derivátov má však aj svoje riziká, ako je imunitná reakcia na cudzie krvné deriváty, prenos infekčných chorôb, preťaženie organizmu veľkým objemom podanej krvi. Nežiaduce účinky podania transfúzie sú minimalizované podrobným vyšetrením darcu a darovanej krvi, ale aj dôsledným zvážením všetkých rizík a predpokladaného prínosu transfúzie pre organizmus pacienta. Vždy musí platiť, že predpokladaný prínos transfúzie vysoko prevyšuje možné riziká jej podania.

Prečo darovať krv?

Keďže krv je svojím zložením jedinečná a nedá sa nijako „vyrobiť“, jediným jej zdrojom je darcovstvo. Darovanie krvi je jednoduché a bezpečné.

Darcom môže byť každý človek v dobrom zdravotnom stave vo veku 18-60 rokov, s váhou viac ako 50 kg. Celý proces darovania krvi od vstupného vyšetrenia darcu až po jeho prepustenie trvá približne hodinu, samotný odber nie viac ako 15 minút.

Darovanie krvi je jedným z najjednoduchších, najefektívnejších a zároveň najkrajších spôsobov, ako prispieť k záchrane životov, ako pomôcť tým, ktorí to potrebujú. Rodičovské darcovstvo môže prispieť k zníženiu rizík transfúzie. Ak sa rozhodnete pre darovanie krvi a vaša krv z rôznych dôvodov nemôže byť podaná vášmu dieťaťu, darcovstvom krvi prispějete k liečbe iných detí alebo dospelých. K liečbe vášho dieťaťa prispējú iní nezištní darcovia.

Vaša krv môže byť tou, ktorá zachráni niekoho život alebo prispěj k niekoho vyliečeniu.

MUDr. Tomáš Hrtánek
vedúci lekár Úseku
anestézie DOAIM, NÚSCH, a. s

Krv darovali našim pacientom do DKC

Veľké **ĎAKUJEME** patrí Občianskemu združeniu MOTOR-CAR a skvelým zamestnancom MOTOR-CAR za darovanie krvi, ktoré adresovali konkrétne našim detičkám do Detského kardiocentra.

Darovanie krvi vo firme organizujú pravidelne 3x do roka. Na poslednom darovaní krvi, ktoré sa uskutočnilo 23.10.2024, sa odbermi podarilo získať skoro 15 litrov krvi. Toto množstvo bude viesť pomôcť približne 102 pacientom. Časť darovanej krvi putovala aj na pomoc deťom v Detskom kardiocentre v BA, kde potrebujeme krv denne na operácie malých anjelikov.

Vieme, aká je krv vzácna a že jej nikdy nie je dosť pre pacientov, ktorí ju nutne potrebujú. **Ďakujeme vám!**

J. J.

Projekt „Adoptuj si postieľku“ Cítim, že teraz je čas niečo vrátiť

Hypotekárna expertka *Miroslava Fialek* bola jednou z prvých, ktorá sa zapojila do projektu Nadácie DKC „Adoptuj si postieľku“. Sama sa narodila s vrodenou chybou srdiečka a na svoju postieľku sa prišla aj osobne pozrieť do Detského kardiocentra. Hovorí, že ak rozum a srdce kráčajú v harmónii, začnú sa diať skutočné zázraky.

Ako ste sa dozvedeli o projekte Nadácie Detského kardiocentra "Adoptuj si postieľku"?

O projekte som sa dozvedela veľmi netradične – paradoxne cez sieť LinkedIn a reagovala som naň len pár minút po jeho zverejnení. Zdá sa, že niektoré veci prídu v správny čas, ak majú prísť a tento projekt si ma našiel sám.

Čo stálo za rozhodnutím, adoptovať si postieľku a pomáhať po celý rok malým pacientom s ochorením srdca?

Aj ja som sa narodila s vrodenou srdcovou chybou a vďaka vtedajšiemu kardiocentru som dnes tu. S odstupom rokov si stále viac uvedomujem, že táto téma je súčasťou môjho života a cítim, že teraz je čas niečo vrátiť. Nápad tohto projektu ma oslovil okamžite – myšlienka označiť postieľky zvieratkami je krásna a symbolická. Tento rok vzniklo moje nové logo, jeho súčasťou je malý kolibrík, ktorý nesie posolstvo života, krehkosti, ale aj vytrvalosti. V tom momente som vedela, že je to správne rozhodnutie.

Je Vaša práca takým povoláním, ktoré robíte srdcom?

Áno, svoju prácu robím s láskou a vdáčnosťou. Vďaka tomu, že sa mi v práci aj podnikaní darí, cítim, že mám možnosť posielat' radosť ďalej. Tak ako sa snažím prinášať finančné riešenia a spokojnosť svojim klientom, chcem byť súčasťou niečoho väčšieho a prispieť k dobru aj inými cestami – napríklad práve touto podporou. Som presvedčená, že ak rozum a srdce kráčajú v harmónii, začnú sa diať skutočné zázraky.

Ako sa Vy staráte o svoje srdiečko?

Priznávam, že táto otázka vo mne vyvoláva zamyšlenie. Veľakrát si neuvedomujeme, akým darom je naše zdravie, a možno ho nie vždy chránime tak, ako by sme mali. Aj ja sa občas nahnevám pre zbytočnosti, ktoré by mohli ostať nepovšimnuté. No učím sa – učím sa byť k sebe láskavejšia, viac si vážiť prítomný okamih a spomaliť. Pretože starostlivosť o svoje srdce nie je len o zdraví, ale aj o pokoji, ktorý nosíme v sebe.

Jana Juríková

Úspešná zbierka na adaptabilné lôžko

Vianoce v srdci. Tak sa volala vianočná výzva, v rámci ktorej sme zbierali peniažky na špeciálne adaptabilné lôžko pre Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny Detského kardiocentra.

Peniaze z výťažku boli použité na podporu Detského kardiocentra a kúpu adaptabilného nemocničného lôžka v hodnote 10.330 Eur, ktoré zaručuje špičkovú ergonomiu a efektívnu mobilizáciu. Nové technológie tohto lôžka podporujú včasnú mobilizáciu kriticky chorých pacientov, čo umožňuje skrátiť dĺžku hospitalizácie a znížiť súvisiace komplikácie. Moderné matrace poskytujú účinnú úľavu od tlaku na časti tela pacienta, ktoré sú najviac zaťažené.

Všetkým darcom, ktorých bolo viac ako 400, zo srdca ďakujeme za podporu, za oporu a veľkú pomoc. Cieľ zbierky sa nám podarilo splniť, dokonca sumu aj prekročiť. Sme veľmi radi, že adaptabilné lôžko pre malých pacientov s ochorením srdiečka môžeme zakúpiť.

Ďakujeme pani Miroslave Fialek za to, že pre nás túto výzvu na donio.sk založila a tiež, že nám pomáhala propagovať výzvu a „naháňať“ peniažky.

Jana Juríková

Ď a k u j e m e

Ď a k u j e m e

Ď a k u j e m e

Šelest na srdci u detí

Mnohí rodičia sa dostanú do situácie, kedy lekár počúva ich dieťa fonendoskopom a oznámi im, že dieťa má šelest a musia ísť na kardiologické vyšetrenie. Čo to vlastne znamená?

Šelest nie je ochorenie, šelest je príznak, tak ako napríklad teplota pri infekcii. Šelest je zvuk, ktorý počuje lekár pri auskultácii srdca. Vzniká prúdením krvi v jednotlivých dutinách srdca a cievach, najmä vtedy, keď krv neprúdi laminárne, ale sa víri. Takýto vírivý pohyb je počuteľný ako šelest. Vírenie krvi môže byť prítomné pri zrýchlenom prúdení krvi napríklad pri teplote, strese, či anémii, ale taktiež môže vzniknúť, keď je srdce štrukturálne zmenené, napríklad pri defektoch v oblasti medzipredsieňovej či medzikomorovej priehradky, pri zúžení alebo nedomykavosti chlopne.

Šelest v detskom veku je veľmi častý jav. Nie vždy musí znamenať ochorenie srdca, môže však upozorniť lekára na prítomnosť vrodenej vývojovej chyby srdca. Literatúra udáva, že až 75-90% šelestov v detskom veku neznamena ochorenie srdca. Šelesty môžeme rozdeliť na patologické, teda také, ktorých príčinou je malformácia srdca alebo získané ochorenie srdca najrôznejšej etiológie. Často sú spojené s príznakmi zlyhávania srdca. Ďalšou skupinou sú šelesty funkčné alebo nevinné, akcidentálne. Tieto nebývajú spojené s ochorením srdca.

Posúdenie prítomnosti šelestu je dôležitou súčasťou prvých vyšetrení novorodenca ihneď po narodení. Práve v tomto veku šelest môže znamenať vrodenú vývojovú chybu srdca. Ak sa jedná naozaj o závažnú malformáciu, stav bábätko nebýva dobrý, sú prítomné ďalšie príznaky ochorenia srdca, napríklad cyanóza, teda modré sfarbenie spôsobené nízkym obsahom kyslíka v krvi, alebo zadýchanie. Takéto bábätko sa už v pôrodnici dôkladne kardiologicky vyšetří a jeho ochorenie býva včas odhalené. V novorodeneckom veku je často šelest počuteľný v dôsledku pretrvávania tzv. „fetálnych skratov“, teda otvoru medzi predsieňami, ktorému sa hovorí oramen ovale, či cievnej spojky medzi aortou a pľúcnicou, tzv. duktus. Tieto sa však počas rastu die-

ťaťa väčšinou spontánne uzatvoria a neznamenajú vážny problém. Častokrát sa u detí vyskytuje šelest vtedy, ak sa v ľavej komore srdca nachádza malá svalová šľasinka. Ak do nej narazí prúd krvi, táto sa rozkmitá ako struna na gitare, čo možno počuť fonendoskopom ako zvuk – šelest. U starších detí môže byť prítomný tzv. funkčný šelest. Tento sa typicky vyskytuje u detí predškolského a školského veku. Pediater ich započuje najčastejšie pri preventívnej prehliadke, aj keď predtým takýto nález nebol prítomný. Môžu vzniknúť pri rýchlejšom prúdení pri strachu dieťaťa, ale aj pri anémii. Majú svoje typické charakteristiky a neznamenajú ochorenie srdca, rastom dieťaťa vymiznú.

Detský lekár, ktorý započuje šelest, dieťa dôkladne vyšetří. Zhodnotí, ako hlučný je šelest, určí miesto na hrudníku, kde je šelest počuteľný najviac. Všima si, ako dieťa dýcha, či nedýcha namáhavo, rýchlo, čo môže byť príznak závažnejšieho ochorenia.

Posúdi, či dieťa príberá, adekvátne rastie, ako vie tolerovať fyzickú námahu. Prehmatá mu pulzy na všetkých končatinách, spočíta frekvenciu úderov srdca počas minúty. Zároveň by sa mal pýtať rodiča, či sa v rodine vyskytuje ochorenie srdca. Takto získa základné informácie, ktoré napovedajú, či šelest môže znamenať ochorenie srdca.

Kedy dieťa so šelestom potrebuje kardiologické vyšetrenie? V novorodeneckom a dojčenskom veku šelest môže znamenať aj vývojovú chybu srdca. Keď dieťa pekne papá a príberá, keď pri vyšetrení nie sú známky nedostatočnej práce srdca, postačuje, ak je dieťaťko opakovane vyšetrené o 2-3 týždne. Ak šelest pretrváva, je vhodné dieťa odoslať na kardiologické vyšetrenie, ktoré nemusí byť okamžité. Veľmi rýchle by mal byť kardiologicky vyšetrený novorodenec vtedy, keď sú u neho známky nedostatočnej práce srdca.

V staršom veku po zhodnotení klinického stavu pediater tiež môže dieťa pozvať na kontrolu približ-

ne o 2 mesiace. Ak šelest ustúpil, častokrát ide o tzv. funkčný šelest. Ak je šelest naďalej prítomný, je vhodné kardiologické vyšetrenie.

Pri kardiologickom vyšetrení lekár doplní ekg a echokardiografické vyšetrenie srdca, ktoré je najdôležitejšie pre odhalenie štrukturálnej chyby srdca. Pri tomto ochorení lekár priamo vidí do srdca, vie posúdiť, či nie je prítomné zúženie alebo nedomykavosť jednotlivých chlopní, ciev, či nie sú prítomné defekty v medzipredsieňovej alebo medzikomorovej priehradke. Ak aj chybu srdca zachytí, vie zhodnotiť, či je závažná, alebo ide len o nález, ktorý vyžaduje pravidelné sledovanie, ale dieťa neohrozuje a nezabraňuje mu vykonávať všetky bežné aktivity. Ak sa nezistí vrodená chyba srdca, dieťa nemusí byť kardiológom pravidelne sledované a nepotrebuje ďalšie kontroly a môže vykonávať všetky svoje bežné aktivity vrátane športu.

Šelestu sa teda netreba báť, nemusí vždy znamenať chybu srdca. Ak šelest u dieťaťa pretrváva, alebo sú prítomné znaky nedostatočnej srdcovej činnosti, kardiologické vyšetrenie spolu s echokardiografickým zobrazením sú potrebné, lebo len takýmto vyšetrením je možné jednoznačne zhodnotiť prítomnosť štrukturálnej chyby srdca.

MUDr. Erika Goldschmidtová
Kardiologické oddelenie
Detské kardiocentrum, NÚSCH, a. s.

Darujte
svoje body
Shell ClubSmart
Nadácii Detského
kardiocentra,
katalógový kód:
12031

Mikuláš a vianočné trhy v Detskom kardiocentre

Originálne vianočné trhy zorganizovala Nadácia Detského kardiocentra priamo pred nemocnicou, aby priniesla malým pacientom s chorým srdiečkom potešenie, vianočnú atmosféru a veľa dobrôt tak, ako sa na vianočných trhoch patrí. Svojou prítomnosťou nás potešili milé rozprávkové postavičky a návštevou nás poctil samozrejme aj sám Mikuláš, ktorý deťom rozdal veľa sladkostí. Zároveň sme spolu zasvietili krásnu vianočnú výzdobu, pretože pre naše deti dokážeme čokoľvek!

Náš mikulášsky deň sme začali na oddeleniach Detského kardiocentra, kde sme potešili každé hospitalizované dieťaťko aj s prítomnými rodičmi. Mikuláš navštívil každú jednu izbičku a rozdal deťom sladkosti a hračky. Sme veľmi radi, že medzi nás prišli aj naše známe tváre René Štúr, Ivan Jakeš, Marek Fašiang, Janka Lieskovská či Jaro Bekr.

Krásny deň pokračoval popoludní v parku za Detským kardiocentrom, kde nasledoval skvelý vianočný hudobno-tanečný program v podaní SuriKaty, hrala vianočná hudba a príjemne rozvoňovalo jedlo. Lokše, palacinky, či fantastická kapustnica, ktorú pre nás varil náš René Štúr spolu s Ivanom Jakešom. Punč, čaj, štrúdle či chutné vianočné koláčiky, aj toto mohli nájsť malí pacienti, ich rodičia, ale aj celý personál Detského kardiocentra v stánkoch pred nemocnicou. Rozprávkové postavičky Mickey, Minnie, Mimoň či OBI bobrik, maľovanie na tvár, zapletanie farebných vrkočov, tvorivé dielne, ozdobovanie medovníčkov. Aj toto všetko zažili naši malí bojovníci, ktorí aspoň na chvíľku zabudli na svoj neľahký osud a tešili sa z krásneho mikulášskeho dňa, ktorý sme zorganizovali iba pre nich.

Na svoje si prišli aj rodičia pacientov a tiež personál Detského kardiocentra, ktorým sme chceli prostredníctvom vianočných trhov priniesť tú pravú vianočnú atmosféru. Keďže sa neustále starajú o našich malých „srdiečkárov“, snažili sme sa im dopriať pekný zážitok aj počas ich služby.

Vývrcholením programu bolo oficiálne rozsvietenie vianočnej výzdoby, ktorú pre naše deti pripravila spoločnosť OBI. Desiatky srdečných ľudí, zamest-

nancov OBI „nabehli“ pred budovu Detského kardiocentra, dovnútra k ambulanciám a tiež do parku DKC, aby priniesli stromčeky, sobíkov, nafukovacie vianočné postavičky či svietilka. Pripravili tak detičkám krásny čarovný vianočný pocit. Ten umocnil dlho očakávaný Mikuláš, ktorý rozdal prítomným detičkám kopy sladkostí.

„Tak veľmi sme sa na tento deň tešili a stálo to za to. Pripraviť radosť deťom s náročným osudom - chorým srdiečkom, je pre nás v nadácii samozrejmosťou a prejavom lásky a podpory už viac ako 30 rokov. Urobiť to v predvianočnom čase je mimoriadne dôležité, lebo to tak cítime a chceme stráviť s malými pacientmi, ich rodičmi, aj ich strážnymi anjelmi - lekármi a sestričkami čas radosti, ako si zaslúžia po chvíľach strachu, obáv a dlhých hospitalizáciách,“ povedala riaditeľka Nadácie Detského kardiocentra Mária Kadlečíková.

Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí pomohli a sponzorsky prispeli k tomu, aby sme mohli zorganizovať pre malých pacientov tento nezabudnuteľný deň.

Jana Juríková

Mikulášske tvorivé dielne

Ďakujeme OBI

Jak pomáhá koncept Bazální stimulace našim pacientům (1. část)

Co je Bazální stimulace a jaké možnosti pacientům nabízí?

Koncept Bazální stimulace podle Prof. Dr. Fröhli-cha® (BS) oslavil již více než 50 let své existence. Můžeme si tedy dovolit tvrdit, že je více než půl století ověřeným pedagogickým, ošetrovatelským a terapeutickým postupem nejen v Evropské unii, ale byl prezentován skrze kurzy a proškolení profesionálů také v jiných částech světa (Afrika, Jižní Amerika, Čína, aj.). Pacientům nabízí širokospektré využití od podpory senzomotorického a kognitivního vývoje až po možnosti komunikace těm, kteří nemohou verbálně komunikovat. Nabízí zcela jiný přístup a filozofii péče, a sice empatickou, tělu orientovanou péči. Uplatňuje se zejména v intenzivní péči u pacientů s neuromuskulárními deficity, jejich příčinou jsou buď úrazy mozku, mozkové cévní příhody nebo zánětlivá onemocnění mozku. Aplikuje se ale také u dětí a dospělých s vrozenými těžkými kombinovanými mentálními a tělesnými postiženími a v péči o seniory, zejména s imobilitou a demencí. Velké uplatnění našel tento koncept také v paliativní péči.

Dá se koncept Bazální stimulace aplikovat také na „zdravého“ člověka?

Velmi vhodná mi připadá citace ředitele Dětského domova z Prahy MUDr. Pavla Biskupa: „Bazální stimulaci vnímáme jako součást rehabilitace, ale já bych si přál, aby nebyla pouze a jenom izolována pro děti s postižením, ale i pro všechny ostatní děti“.

Kde se Bazální stimulace využívá?

Ve zdravotnictví, kde ho ve své praxi využívají sestry, lékaři, fyzioterapeuti, ergoterapeuti, ale také kliničtí logopedové a psychologové. Pro tyto profese máme kurzy akreditovány ministerstvy zdravotnictví, absolventi kurzů získají v České republice „zvláštní odbornou způsobilost“, na Slovensku „certifikovanou pracovní činnost“. Dále s tímto konceptem pracují speciální, léčební pedagogové, jejich asistenti a pracovníci v zařízeních sociálních služeb.

Profesor Andreas Fröhlich a PhDr. Karolína Maloň-Friedlová s doc. Kováčikovou, která implementovala koncept Bazální stimulace v Dětském kardiocentru jako v první nemocnici na Slovensku.

Jak se dá využít u dětí v DKC?

V intenzivní péči v dětské kardiologii nabízí BS jeden z možných postupů, jak podpořit léčbu, rekonvalescenci, fyzioterapii a sociální reintegraci dítěte. U dětí hospitalizovaných na OAIM dochází k retardaci jejich senzomotorického vývoje, zhoršení psychického stavu a komunikačních schopností. Proto má BS nezastupitelné uplatnění v kritické medicíně, kdy je dítě analgosedováno, což mu omezuje možnost se přirozeně vyvíjet. BS je profesionální koncept, který klade hlavní důraz na kooperaci s rodiči a zjištění individuálních potřeb dítěte a poskytuje strukturované cílené stimulační nabídky. Ty jsou základní bázi pro vývoj motoriky, sensoriky, kognice, komunikace a emocí. Rodiče dětí hospitalizovaných na OAIM často popisují, jak jsou bezmocní, když nemohou pro své dítě nic udělat. BS jim dává obrovský nástroj participovat na léčebném

procesu. Tím, že rodiče integrujeme do péče pod dohledem a vedením erudovaného ošetrovatelského personálu, umožňujeme jim být prospěšnými, rodič se necítí pak jen jako „biologický rodič“. Emoční stav rodiče koresponduje přímo se stavem jeho dítěte. Hospitalizace a těžký stav dítěte mění také radikálně zažitou strukturu a rytmus dne rodiny. Nese velkou psychickou i fyzickou zátěž. Rodiče a sourozenci jsou vystaveni daleko vyššímu riziku ztráty duševní rovnováhy a vzniku úzkostných a depresivních stavů. Přizvání rodičů do péče v konceptu BS alespoň formou rozhovoru, kterým zjišťujeme návyky a zvyky dítěte a co má rádo a co naopak ne a požadováním přinesení osobních věcí a hraček dítěte pomáhá rodičům po těžké počáteční stresové zátěži nalézt nový klid a nový smysl v této kritické životní situaci. Mnohdy již jen tento zájem personálu o detailní návyky dítěte je velkým mostem pro pozitivní komunikaci mezi personálem a rodičem. A zejména buduje důvěru rodičů vůči profesionálům. Rodiče mají často pocit, že ošetřující a lékaři chtějí pro jeho dítě to nejlepší. A to proto, že BS nese s sebou poselství: dítě se má na OAIM dobře, je v dobrých rukách a není mu ubližováno, i když tam rodič není. To zlepšuje náladu a spánek rodiče, eliminuje bezmoc a snižuje úzkost. Proto BS uplatňujeme také u dětí, které umírají, zde může jim a jejich rodičům velmi pomoci alespoň nějakým humánním způsobem projít terminální fází a dítěti dožít v co nejvyšší možné míře kvality prožívání.

Na jakém principu pracuje koncept BS?

Hlavní roli hraje stimulace tzv. „bazálních smyslů“, kterými jsou kožní, vestibulární smyslový aparát a pro-

Profesor Dr. Andreas Fröhlich s doc. Kováčikovou.

prioreceptivní čítí. Největší smyslový orgán kůže umožňuje vývoj vnímání tělesného schématu, které je základem senzomotorického vývoje dítěte a budování uvědomění si já – jájství. BS klade velký důraz na stimulaci tělesného schématu, a to zejména technikami kožních (somatických), vestibulárních a proprioreceptivních stimulací. O těch hovoříme jako o základních prvcích konceptu. Kůže nám však umožňuje také příjemné somatické zkušenosti. Už první emoční prožitky plodu jsou spojené s tělem. Dlouhodobá imobilita, změna vědomí, neurologická onemocnění, spasticita nebo naopak hypotonus vedou ke změně vnímání tělesného schématu. Děti na OAIM zvláště po kardiokirurgických zákrocích prožívají tělu nepříjemné prožitky, zejména bolest z důvodu ošetrovatelských nebo terapeutických opatření. Příčinou bolesti a negativních tělesných prožitků jsou odběry, intubace, převazy, pooperační bolest, vytahování drénů aj. Bolest se stává tělesnou zkušeností a současně je kognitivně a emočně zpracovávána. Cílem BS je zprostředkovat dětem na OAIM nejen vývoj podporující, ale také tělu empatickou péči. Skrze somatickou stimulaci v konceptu BS, která pojme kůži i svaly, např. při koupeli, by mělo dítě učinit velmi pozitivní zkušenost se svým tělem. Roli pozitivních zkušeností se svým tělem ve vývoji dítěte potvrdili výzkumem neurovědci. Bazální stimulace má tedy zásadní vliv nejen na senzomotorický, ale i na psychosociální a psychokognitivní vývoj dítěte.

Do péče na JIP integrujeme kromě základních prvků BS také prvky nástavbové. Jde o stimulaci optického, zrakového, čichového, chuťového a hmatového vnímání. V intenzivní péči implementujeme nástavbové prvky dle biografické anamnézy dítěte, kterou

Rodič je významnou součástí poskytování péče v konceptu Bazální stimulace.

získáváme od rodičů. Snažíme se do neznámého prostředí OAIM umístit podněty, které má dítě uložené v paměťových stopách. Do okolí lůžka umístíme jemu známé obrázky, předměty, aplikujeme známé zvukové vjemy, především hlas matky a ostatních členů domácnosti, pracujeme s čichovými nabídkami, zejména s vůní matky. K péči o tělo (koupele, krémování) používáme osobní toaletní potřeby dítěte. Při toaletě dutiny ústní používáme k výtěru úst tekutiny, které dítě zná a má v oblíbenosti. K integraci osobních věcí dítěte do péče je nutná spolupráce s rodiči, kteří všechny zmíněné pomůcky musí zajistit.

Jaký býval osud pacientů v minulosti a jak jim BS pomáhá v současnosti?

Dovolím si citovat spoluautorku BS prof. Christel Bienstein, která v 80. letech minulého století přenesla koncept z péče o děti s kombinovaným postižením do intenzivní medicíny: „Dříve jsme poskytovali pacientům betonující neboli konzervační péči. Pokud jsme je nestimulovali, vlastně jsme je zalévali do betonu, nebo ještě lépe řečeno konzervovali“. Stimulující péče v konceptu BS pomáhá lidem s těžkými změnami v oblasti vnímání (například v komatu) nebo pohybovými deficity zlepšit stav a mnohým dopomohla k návratu do plného vědomí, popřípadě do plné mobility. BS také velmi zkvalitňuje život nejen pacientům, ale i jejich rodinám, které s nimi tvoří jednu jednotku.

Jak pomáhá BS při práci ošetřovatelům? Je nějaký konkrétní případ pacienta, který vám utkvěl v paměti, u kterého došlo díky bazální stimulaci ke skokovému zlepšení?

V paměti mi utkvělo mnoho případů pacientů, jejichž kazuistiky mi prezentují týmy z anesteziologické a intenzivní péče při auditech. Konkrétně například případ mladé dívky, která byla hospitalizována s velmi těžkým difúzním poraněním mozku ve Fakultní nemocnici v Ostravě, měla diagnostikovanou mozkovou smrt a čekalo se jen na souhlas rodičů k dárcovství orgánů. Jednou vykazala při odsávání nepatrnou reakci, kterou zaznamenal proškolený personál tohoto certifikovaného pracoviště, a tak se rozhodl, aplikovat BS. Dívku probrali do plného vědomí a po 5 měsících byla propuštěna do domácího ošetření bez prognózy trvalých následků. Není to jediný případ, kdy díky Bazální stimulaci pacienti po těžkých úrazech mozku, kteří neměli žádnou medicínskou prognózu byli probráni do plného vědomí a navraceni do života i do povolání či ke studiu. Zažila jsem také u auditu v zařízeních sociálních služeb prezentaci kazuistiky dítěte s těžkou mentální retardací a imobilitou, které po roční práci s Bazální stimulací již zvládalo stoj s oporou a bylo neurologem diagnostikováno na střední mentální retardaci. Nebo vícero kazuistik agresivních klientů s mentální retardací nebo demencí, kteří se dali zklidnit a jsou u nich zcela eliminovány projevy agrese.

PhDr. Karolína Maloň-Friedlová,
ředitelka Institutu Bazální stimulace

Zakladatelé konceptu Bazální stimulace - profesorka Christel Bienstein a profesor Dr. Andreas Fröhlich

Koncept Bazální stimulace se snaží o zmyslovou stimulaci - dostatek podnětů potřebných pro rozvoj dítěte... prevence hospitalizmu (zaostávání ve vývoji dítěte v důsledku hospitalizace).

DAŤ IBA ♥ NESTAČÍ

Dnes rozdávame srdiečka na sociálnych sieťach bežne.
Deti s ochorením srdca by však potrebovali viac.

Venujme svoje **2%** z daní
**Nadácii Detského
kardiocentra**
a zlepšme spolu starostlivosť
o deti s chorým srdcom.

nadácia
detského kardiocentra

Prof. MUDr. Alexander Jurko, DrSc. oslávil jubilejných 90 rokov

Život pána profesora Alexandra Jurka je dnes príbehom troch generácií lekárov, ktorí venujú svoje srdce chorým srdciam detí na Slovensku. Profesor otec, profesor syn a odborný asistent vnuk. Prvý je spoluzakladateľom detskej kardiológie u nás, druhý je mimoriadne uznávaným odborníkom, ktorý prispieva k rozvoju odboru a tretí, už tiež kardiológ, nádejou do budúcnosti.

Prof. MUDr. Alexander Jurko, DrSc. sa narodil v r.1934 v Malom Ruskove pri Trebišove. Promoval na Lekárskej fakulte Karlovej univerzity v Prahe v roku 1959 a odvtedy sa datuje jeho púť detskou kardiológiou, ktorá sa stala jeho celoživotnou láskou. Oddal sa jej celý s vytrvalosťou, ktorá ho už predtým charakterizovala ako zanieteneho športovca - diskobola. Okrem toho sa nikdy netajil svojou náklonnosťou k pediatrii ako takej. Neustále sa vzdelával, a neskôr sa o svoje poznatky rád podielil so svojimi študentami i kolegami nielen doma, ale aj v zahraničí.

Dôležitou v jeho živote bola krátka anabáza v Ústave detskej kardiológie v kúpeľoch na Sliachi. Práve na tomto mieste sa zoznámil so svojou manželkou Katarínou, ktorá tam pracovala ako zdravotná sestra a odvtedy ho sprevádzala celým životom. Jeho odborná púť pokračovala na Lekárskej fakulte UK v Martine, kde od roku 1963 pracoval na Detskej klinike ako asistent, neskôr docent a profesor. Hneď po príchode do Martina sa stal členom kardiologického tímu uznávaného chirurga - profesora Šteinerja a spoločne s MUDr. Kuliškom robili komplexnú diagnostiku vrodených chýb srdca vrátane katetrizácií. Profesor Jurko bol dlhoročným vedúcim tímu invazívnej kardiológie vtedy Fakultnej nemocnice v Martine. Spoločne s profesorkou Jakubcovou sa podieľal na zakladaní

odboru detskej kardiológie na Slovensku. Takmer tri desaťročia bol školiteľom, ale aj spoluskúšajúcim lekárov pred atestáciou z detskej kardiológie, či už v Ústave pre doškoľovanie lekárov alebo neskôr Inštitútu pre doškoľovanie lekárov na Slovensku. Jeho rukami pri výučbe pediatrie a detskej kardiológie prešli tisíce medikov a mnohých z nich vyskúšal aj ako predseda štátnicovej komisie. Mnohým mladším kolegom – pediatrom bol aj druhým odborným otcom a garantom (napr. s veľkou úctou a vďakou naňho spomínajú okrem mňa (ako školiteľ ma viedol od kandidatury, cez habilitáciu až po inauguračnú,) aj doc. L. Jakušová, doc. M. Minarik aj doc. S. Nosál a mnohí ďalší).

Popri náročnej klinickej a pedagogickej praxi venoval veľa času aj vedecko výskumnej činnosti, ako jeden z mála pediatrov na Slovensku je aj doktorom vied. Zameril sa hlavne na diagnostiku a liečbu zápalových ochorení srdca v detskom veku a podieľal sa na eradikácii reumatickej horúčky v bývalom Československu. Riešil problematiku vrodených chýb srdca a ich hemodynamiku, venoval sa otázkam pľúcnej cirkulácie a pľúcnej hypertenzie. V posledných rokoch sa koncentroval na systémovú hypertenziu v detskom a adolescentnom veku. Publikáčna činnosť profesora Jurka je veľmi rozsiahla a dokumentovaná faktami: 325 ori-

Prof. Jurko (vľavo) so svojim učiteľom Prof. Galandom (v strede) a najlepším priateľom a kolegom Prof. Buchancom (vpravo).

ginálnych vedeckých a odborných prác v domácich i zahraničných časopisoch, stovky ohlasov v renomovaných citačných indexoch, ako aj rozsiahla prednášková činnosť na významných vedeckých zahraničných i domácich podujatiach.

Aj napriek veľkému pracovnému vytáženiu nikdy nezanedbával svoju rodinu. Syn i vnuk navyše zdedili po pánovi profesorovi aj lásku k športu, ktorá ich sprevádza celým životom. Svoje bohaté skúsenosti pán profesor celý život kladie do vienka pomoci deťom. Aj v deviatej dekáde svojho života ešte vyšetroval a liečil detských pacientov. Jeho prínos bol ocenený mnohými spoločnosťami, je emeritným členom asociácie Európskej pediatrickej kardiológie, Európskej kardiologickej spoločnosti, Medzinárodnej spoločnosti pre angiológiu, ako aj členom v iných učených spoločnostiach.

Z ľudského hľadiska patrí pán profesor Jurko medzi vzácnych a skromných ľudí, ktorí boli ochotní vždy pomôcť, poradiť, prísť a podať pomocnú ruku. Patrí medzi našich najuznávanejších odborníkov v pediatrii so zameraním na detskú kardiológiu. Široká odborná verejnosť, kolegovia, študenti medicíny, malí pacienti a ich rodičia si ho vysoko vážia a opakovane mu vyslovujú veľkú vďaku.

Vážený pán profesor, ďakujeme Ti a sme potešení že sme trávil, trávim a budeme tráviť čas aj s Tebou, ktorý si našim celoživotným vzorom.

Prof. MUDr. Mirko Zibolen, CSc.

Prof. Jurko s vnukom Tomášom.

Obrázok hore:
Prof. Jurko pri prednáškovej činnosti.

Obrázok vľavo hore:
Prof. Jurko pri preberaní profesúry.

Obrázok vľavo dole:
Prof. Jurko pri výučbe medikov.

Naše deti v projekte Žijem naplno

Vzdelávacie centrum KRTKO

V našom Vzdelávacom centre KRTKO sa za posledný rok podarilo urobiť ďalšie krôčiky v oblasti podpory detí s ochorením srdiečka. Naša práca zahŕňa nielen pedagogickú pomoc, ale aj psychologickú podporu a intervencie, ktoré sa ukazujú ako nevyhnutné pre harmonický rozvoj detí. Vnímame veľký záujem zo strany rodičov o konzultácie a psychickú podporu v náročných situáciách, ktorú sme im poskytovali prakticky 24/7 podľa ich potrieb. Odmenou nám bola veľká vďačnosť a zlepšenie situácie detí, či už v oblasti vzdelávania alebo výchovy, ako aj eliminácia ťažkostí, s ktorými sa rodiny stretávali. Deti k nám prichádzajú pravidelne a s úsmevom, čo je pre nás tou najlepšou spätnou väzbou. Aj rodičia oceňujú komplexný prístup, ktorý im prinášame. Podľa možností a zdravotného stavu detí sme ich prizývali na spoločné stretnutia a podujatia, aby sme im priniesli radosť a nové zážitky. V spolupráci so športovým klubom ŠK Srdiečko a Súkromnou materskou školou Slimáčik sme napríklad zorganizovali milú letnú olympiádu, ktorá bola veľkým úspechom.

Dôležitou súčasťou našej práce je neustále vzdelávanie a rozširovanie odborných zručností. Zakúpili sme diagnostické materiály a absolvovali k nim odborné zaškolenia v Prahe, ktoré síce stáli nemalé finančné prostriedky, no sú vysoko odborného charakteru a na kvalitu si u nás v KRTKOVI vždy potrpíme. Tieto materiály sú najnovšie a vychádzajú z výskumných štúdií.

Využívame aj inovatívne technológie, aby sme deti motivovali k práci a ukázali im správne využívanie moderných možností. Kladieme veľký dôraz na evidence-based metódy a multidisciplinárny prístup, ktorý prináša efektívne výsledky. Máme rôzne nápady na rozšírenie našich služieb na základe potrieb rodičov a detí a veríme, že sa nám ich podarí vďaka podpore realizovať už v budúcom roku. Naša vízia je jasná – prinášať deťom a ich rodinám lepšiu kvalitu života, podporu a nádej na "Život naplno".

Timea - vyrastá v centre pre rodiny a o to je radšej, keď k nej prichádza niekto "z vonku". Rada číta, kreslí, stavia stavebnice alebo sa len tak rozpráva.

Jarko - síce je to k nemu ďalej, ale keď tam prídem, teší sa celá rodina a vítajú ma ako vlastnú. S Jarkom pracujem hlavne kvôli nesprávnej výslovnosti. V škole sa mu darí veľmi dobre, snaží sa.

Vojtík - je to nový chlapec, ale veľmi si spolu rozumieme. Veľmi rád sa rozpráva a vypytuje. Tiež spolu riešime aj logopedické nedostatky.

Boris - pracujeme spolu prevažne online, ale ten čas je využitý plnohodnotne. Pracujeme interaktívne, čítame rozprávky, vyrábame rôzne výtvarne projekty.

Elka - je to veľmi šikovné dievčatko. Práve ju zaujali virtuálne okuliare a rada s nimi pracuje.

Matejko - je to tohtoročný prváčik, tak máme na čom pracovať. Často je chorý, tak tiež to riešime online hodinami.

Matiasko - je to veľmi nezbedný chlapec a práve jeho som zaujala logickými úlohami, stavebnicami a rád pracuje aj s virtuálnymi okuliarmi.

Jakubko - je už takmer rok hospitalizovaný na Oddelení kardiológie Detského kardiocentra v Bratislave, kde čaká na operačný výkon. Plnenie školskej dochádzky je realizované tiež v nemocničnom prostredí v rozsahu 2 hodín denne. Naše stretnutia sú zamerané na podporu upevňovania školských zručností. Jakubko sa na stretnutia teší, občas je potrebná intenzívna motivácia v dôsledku dlhodobej hospitalizácie. V prípade potreby realizujeme rôzne špeciálnopedagogické aktivity zamerané na logické myslenie, postreh a hlavne relaxáciu.

Tamarka - navštevuje špeciálnu školu. Pracujeme na rozvoji sociálnych zručností. Celkovo Tamarka napreduje v rámci svojich možností. Počas školského roka sa zameriavame na podporu plnenia školských povinností. Tamarka na stretnutiach usilovne spolupracuje pri vypracovaní školských zadaní.

Stella - je to veľmi milé a usilovné dievča, aktuálne je žiačkou 3. ročníka ZŠ. Ide o žiačku so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a našim hlavným cieľom je kompenzovať poruchy učenia. Najväčší pokrok zaznamenala Stella v oblasti matematických operácií, v ktorých má v zmysle diagnostických testov ťažkosti. Pravidelnými cvičeniami Stella získava sebadôveru a zlepšuje úspešnosť riešenia matematických zadaní. Koordinujeme spoluprácu aj so základnou školou.

Samko - navštevuje ZŠ, 3.ročník. Počas stretnutí sa zameriavame na podporu plnenia školských povinností. Občas je nutná intenzívna motivácia v dôsledku prevládajúcej hyperaktivity. Zároveň realizujeme rôzne špeciálnopedagogické aktivity, zamerané na rozvoj logického myslenia. Napriek vplyvu rozptýlenej pozornosti je Samko úspešný i vďaka podpornému domácemu prostrediu. Samko sa veľmi snaží, v škole dosahuje výborné výsledky a výborne číta.

Erik - navštevuje prvý ročník základnej školy. Školské povinnosti zvláda výborne. Na stretnutiach realizujeme podporné aktivity zamerané na úspešné zvládanie školskej prípravy, darí sa mu, pochvala ho motivuje. Zároveň realizujeme rôzne špeciálnopedagogické aktivity. Erik je úspešný, rád robí aj úlohy na rozvoj logického myslenia. Je potrebná podpora v oblasti emocionálneho prežívania. Výborne číta s porozumením.

Emmka - stretnutia sú primárne zamerané na zvládanie školských povinností. Emmka robí pokrok v oblasti anglického jazyka. Darí sa nám zlepšovať čítanie s porozumením. Zameriavame sa na úlohy na logické myslenie. Celkovo Emmka napreduje a postupne preberá zodpovednosť za svoje napredovanie. Sama aktívne vie definovať oblasti, v ktorých potrebuje pomoc a podporu.

Deti u nás zažijú zábavu aj stretnutia so zvieratkami

Majiteľ krásneho areálu Ranč na Striebornom jazere, plného zelene, zvieratiek či rybníkov, pán **Branislav Šablatura** nám v rozhovore porozprával, čo všetko môžu zažiť návštevníci na ranči, ale aj, prečo už niekoľkokrát umožnil Nadácii Detského kardiocentra uskutočniť vo svojom areáli deň s malými pacientmi a ich rodinami.

Čo všetko môžu zažiť návštevníci Ranča na Striebornom jazere?

Návštevníci u nás môžu zažiť skvelú atmosféru s nádychom Westernu v podobe pretekov, ktorých je súčasťou práca s dobytkom. Je u nás možné zažiť aj rybolov na dvoch rybníkoch, a to športový, s rozlohou 0,7ha a tiež so zarybneným rybníkom s pstruhmi a kaprami, s rozlohou 0,3 ha. V areáli máme aj vyhladkovú vežu, ktorá má 4 vstupy, ale len jeden je správny, ale je tu aj možnosť grilovania alebo opekania pri ohnisku pod vežou. Návštevníci u nás môžu aj stanovať aj kempovať s karavanom.

Ako sa staráte o tak veľký krásny areál? Chce to určite veľa práce.

Starostlivosť o tak obrovský areál nie je priamo najľahšia, ale v spolupráci so zamestnancami to zvládame. Všetci presne vedia, o čo sa treba postarať.

V areáli máte aj zvieratká. Aké?

Áno, v našom areáli disponujeme zvieratkami, aj keď už v menšom počte, ako v minulosti. Návštevníci u nás v prvom rade nájdú kone, hovädzí dobytok,

zajačiky, morčiatka, papagáje a orla.

Koníky sú Vašou srdcovou záležitosťou. Povedzte nám niečo o Vašej jazdeckej škole na ranči.

Žiaľ, my jazdeckú školu už nemáme. Máme tu veľmi šikovnú pani Repiskú, ktorá má jazdeckú školu nie len pre deti a pani Lenčesovú, ktorá vedie voltíže pre deti.

Aké jazdecké súťaže počas roka organizujete?

Počas roka sa u nás konajú preteky pod taktovkou asociácie National Slovak Cattlemen Cup, ktorej súčasťou je už spomínaná práca s hovädzím dobytkom. Ďalej sa konajú Trailové preteky. Medzi najvýznamnejšie patria Majstrovstvá Slovenska vo westernovom jazdení. Na všetky preteky aj srdečne pozývame návštevníkov.

Je možné sa na ranči aj ubytovať?

Áno, naše priestory ponúkajú aj možnosť ubytovania v podobe turistickej ubytovne s kapacitou 60 lôžok celoročne.

Už po niekoľkokrát ste umožnili Nadácii Detského kardiocentra, aby na Vašom ranči uskutočnila deň s malými pacientmi s ochorením srdiečka. Ako to vnímate?

Vnímame to ako dar, ktorým môžeme pomôcť rodinám s deťmi s ochorením. Deti s ochorením srdiečka často trávajú veľa času v nemocniciach. Deň strávený na našom ranči im umožňuje zažiť niečo

úplne iné – byť v prírode, stretnúť sa so zvieratkami, hrať sa a zabávať sa. Dôležité sú tiež pre rodičov, ktorí sa často cítia vyčerpaní a osamelí. Možnosť stráviť čas s inými rodinami v podobnej situácii a zdieľať si svoje skúsenosti je pre nich veľmi cenná. Spolupráca s Nadáciou Detského kardiocentra je skvelým príkladom toho, ako môžu organizácie spolupracovať a vytvárať pozitívnu zmenu v spoločnosti.

Jana Juríková

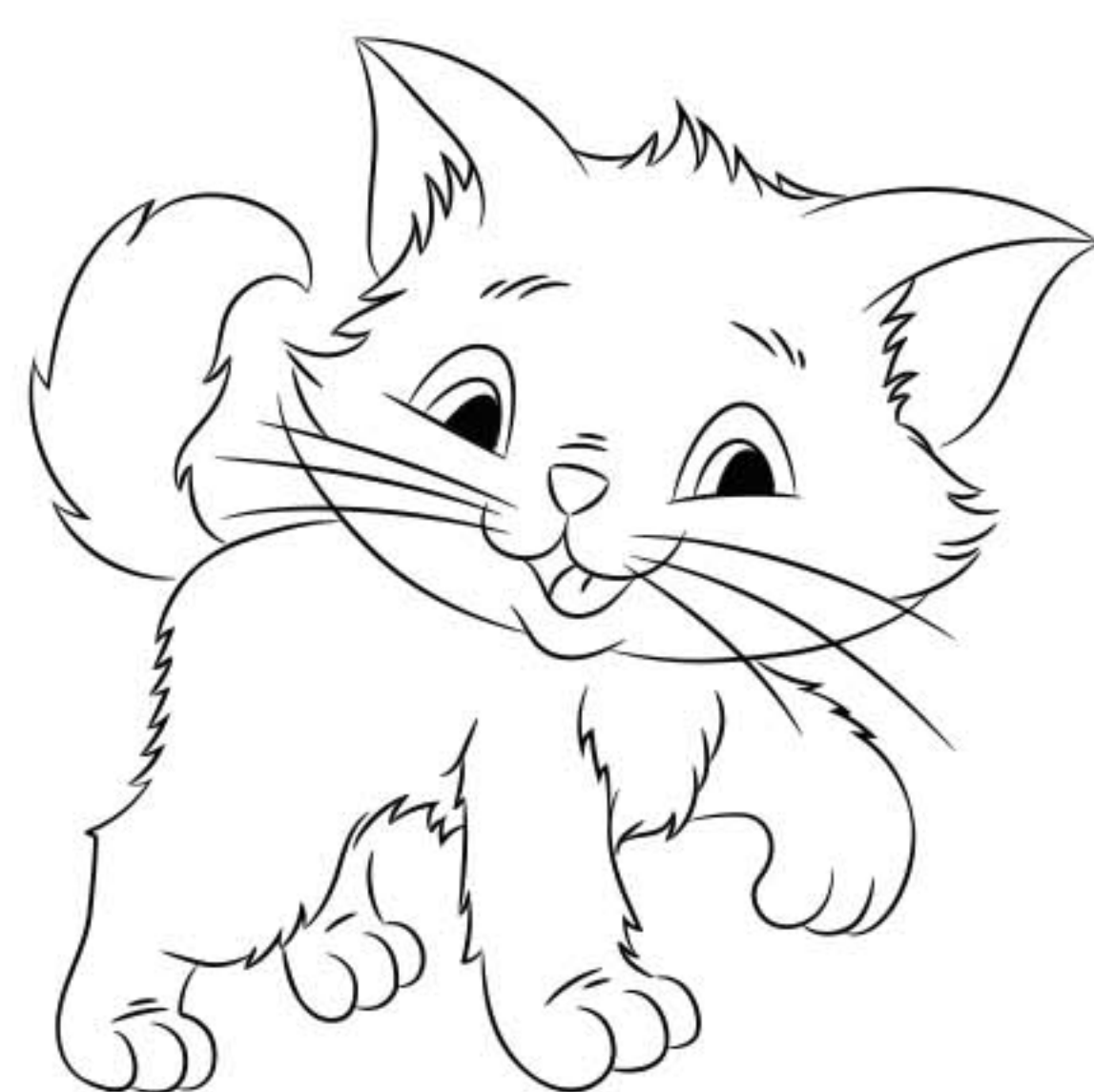
Pohybom k detskému srdcu na ranči

pre naše
deťičky

Môžeš si nás
vymaľovať?

Úloha pre teba:

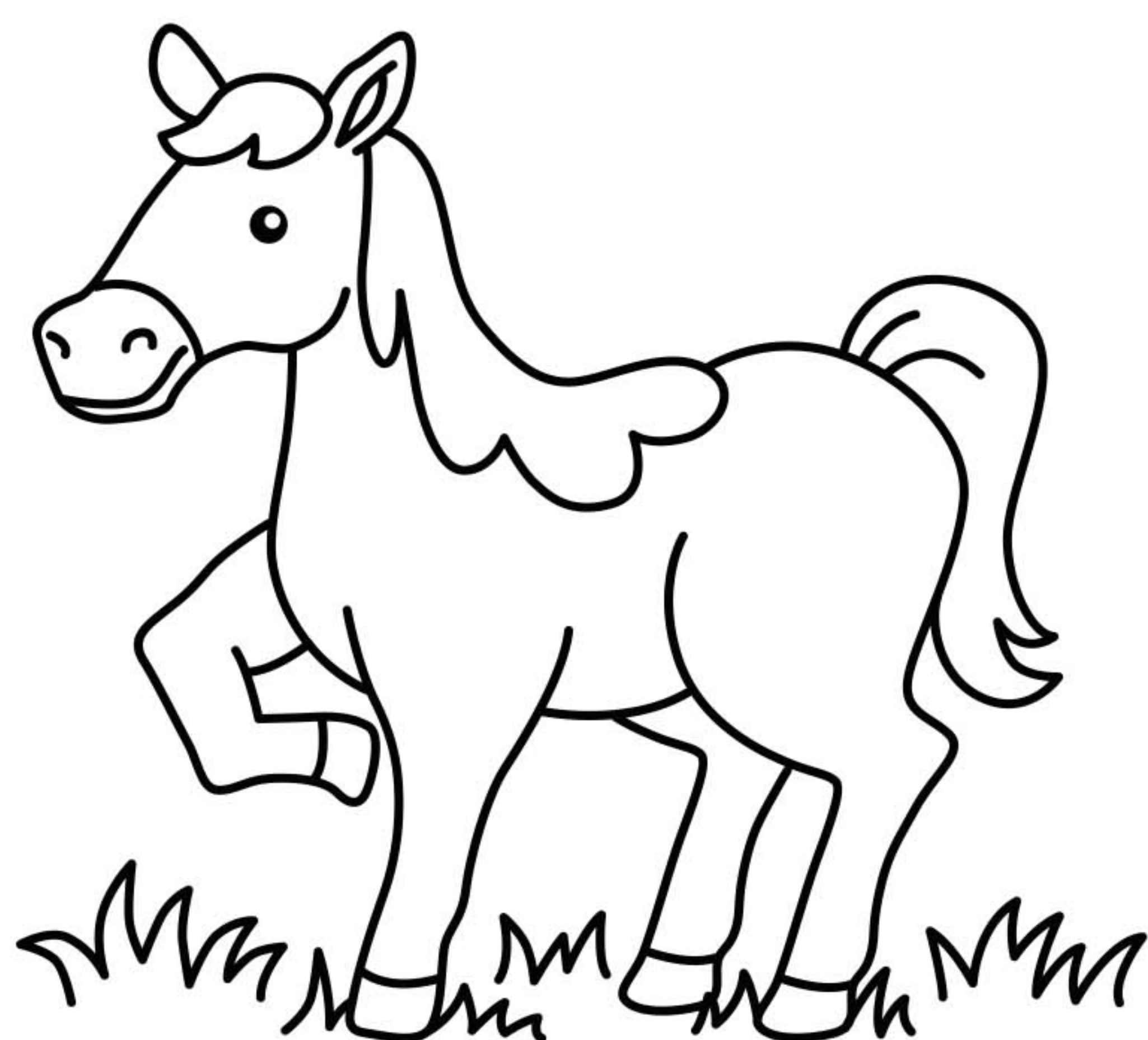
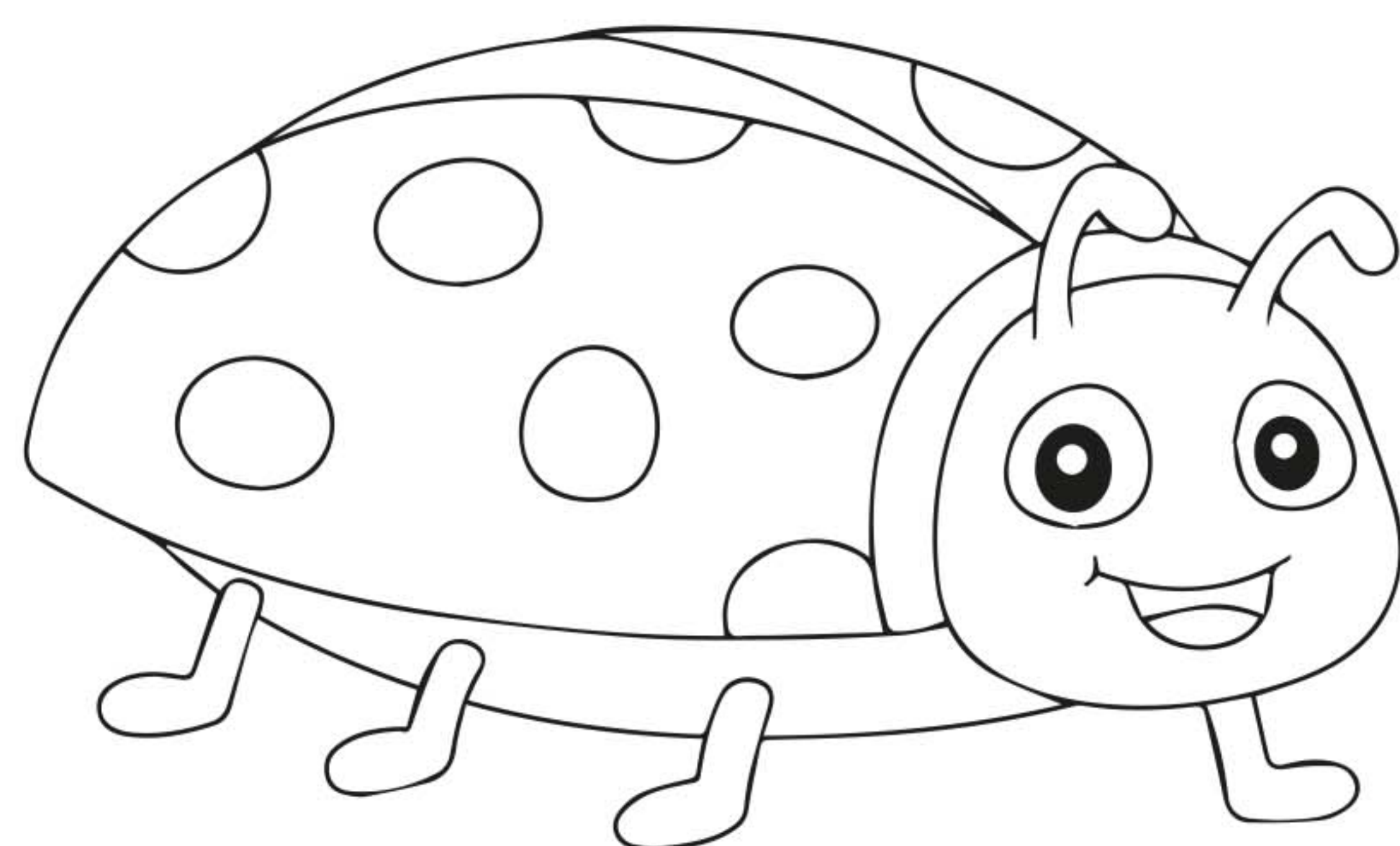
Napíš nám do Nadácie DKC, čím by si chcel/a byť, keď budeš veľký/á, nakresli k tomu obrázok a pošli na info@nadaciadkc.sk do 31.3.2025. Na troch vyžrebovaných čaká pekná výhra.

SKÁČE HAVKO

Skáče havko na dvore,
mačička spí v komore.
Havko robí hav hav hav
a mačička mňau mňau mňau.

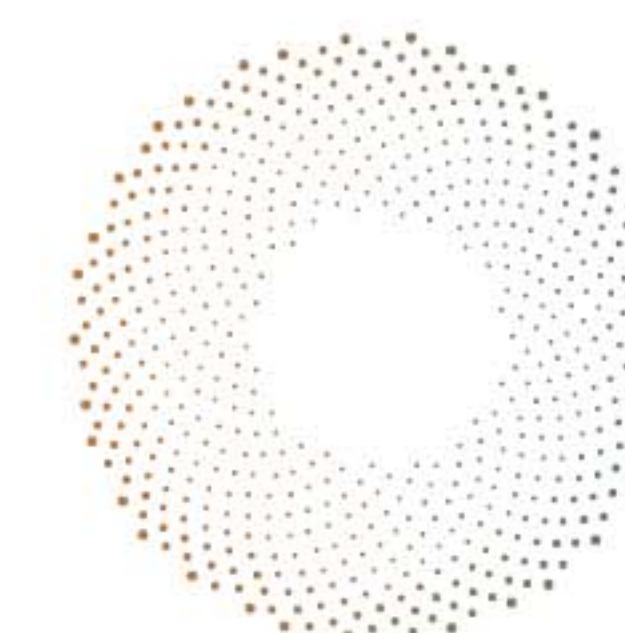
LIENKA

Lienka malá ráno vstala,
košielku si v rose prala,
vietor silno zafúkal,
košielku jej roztrhal.

Ďakujeme za podporu

PARTNERI

Mediálni partneri

Redakčná rada:

PhDr. Mária Kadlečíková - riaditeľka Nadácie DKC

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD. - predsedníčka Správnej rady Nadácie DKC

Šéfredaktorka: Mgr. art. Jana Juríková, Grafika: Peter Jurík, Tlačiareň: NEUMAH

Možnosti podpory Nadácie Detského kardiocentra

Finančný príspevok

Finančný príspevok môžete zasielať bankovým prevodom alebo priamym vkladom na číslo účtu Nadácie Detského kardiocentra:

ČSOB banka

IBAN: SK25 7500 0000 0040 1896 0147

Podpora priamo cez platobnú bránu

Na našom webe www.nadaciadkc.sk nájdete možnosť podpory nadácie prostredníctvom platobnej brány. Na stránke nadácie kliknete na ikonu CHCEM POMÔŤ. Objaví sa vám ako možnosť prispieť na účet nadácie a nižšie možnosť podporiť nadáciu prostredníctvom platobnej brány. Stačí zadať sumu, vyplniť meno a email a automaticky vás to presmeruje na platbu.

Platobný terminál v Detskom kardiocentre

V ambulatnej časti Detského kardiocentra je umiestnený platobný terminál, ktorý slúži na podporu Nadácie DKC. Každý, kto má záujem prispieť nadácii akoukoľvek čiastkou, môže tak urobiť prostredníctvom spomínaného terminálu, ktorý sa nachádza pri prebúdzačnej miestnosti a informačných tabuliach nadácie.

2% z dane

Na webovej stránke www.nadaciadkc.sk nájdete jednoduchý postup pre venovanie 2% z daní a tiež predvyplnené tlačivo s údajmi Nadácie Detského kardiocentra.

Shell ClubSmart body pre Nadáciu DKC

Pri využívaní služieb čerpacích staníc SHELL môžete zbierať Shell ClubSmart body, ktoré potom môžete venovať Nadácii Detského kardiocentra. Najlepšou a najefektívnejšou možnosťou je mať v mobile aplikáciu SHELL, prostredníctvom ktorej môžete darovať body jednoduchým spôsobom.

Verejná zbierka

Zaslaním prázdnej SMS správy na číslo 872 v sieťach všetkých telekomunikačných operátorov môžete tiež podporiť Nadáciu Detského kardiocentra. Cena jednej SMS správy je 2 € a získané finančné prostriedky vo výške 100% z ceny SMS správy, odvedú operátori na účet verejnej zbierky nadácie.

Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí nás podporujú, či už jednorazovo alebo pravidelne. Vážime si každý príspevok od vás.

www.nadaciadkc.sk

Sídlo: Nadácia Detského kardiocentra

Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava

Kancelária: Nadácia Detského kardiocentra

Hotel BRATISLAVA, Seberíniho 9, 821 03 Bratislava

IČO: 30813026

DIČ: 2020866540

srdiecko@nadaciadkc.sk

Nadácia Detského kardiocentra

[nadaciadkc](https://www.instagram.com/nadaciadkc)

Údaje o vydavateľovi: Nadácia Detského kardiocentra, Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava,

Evidenčné číslo: EV 5967/21, Periodicita vydávania: 3x v roku, Dátum vydania: 20. 1. 2025, Poradové číslo: 1/2025

Ročník vydávania: 5. ročník, Cena: nepredajné, ISSN: 2729-8302

Keď dočítate, časopis nevyhadzujte, posuňte ho ďalej.